Nota p mgrōz ꝓsiliū scz ꝓphazū quā/
tū ad vetus testamentum. ⁊ apl'oz quā
tū ad nouuz. a pastore vno scz xp̄o. Jō
in nocte passionis dixerūt apli xp̄o dñe
ecce duo gladij hic Luce. xxij. allegorice
dicit beda q̄ duo gladij sūt vetus ⁊ no
uū testamentū. Rūdit xp̄us sufficit scz
ad studendū predicandū disputandū ⁊
sanctendū petā. Quādo q̄ aliq̄s indut?
est bonis moribus ⁊ comedit in mensa
dñi coicando ⁊ audit libenter verba dei
sermones missas ⁊c̄. Signū est q̄ est fi
lius dei. Jdeo dicit thema. Testimoniū
reddit spiritui ⁊c̄. Deo gracias

¶ Dnica nona Sermo ꝑmus

Facite vobis ami

cos de mām̄ona iniq̄tatis Lu. xvi
Euāgeliū hodiernū declarat nob
tria multum necia nobis
Primū iusticia diuinalis.
Secūdum prudencia humanalis
Tertium clemencia fraternalis.
De tercio dicit thema. Facite vob'ami/
cos ⁊c̄. ¶ Dico ꝑmo ⁊c̄. que in B cōsi/
stit nā quilibet habet reddere rōem de se
et de omnibus q̄ habuit a deo. Et B ostē/
ditur in hoc q̄ dicit ꝑma pars euāgelij.
Homo quidā erat diues q̄ habebat vil
licū ⁊ hic diffamatus ⁊c̄. vsq̄ nō pote/
ris villicare. verba sunt ⁊ doctrina xp̄i.
In quib ostendit iusticia diuinalis qm̄
deus ab omnibus nobis q̄ret ꝓputuz. Et
sūt hic q̄tuor declaranda. Primū quis
est iste dñs. Secō q̄s est iste dispensa/
tor. Terō quo dispēsat bona. Quarto
qm̄ vocat ad rōnem reddendā ¶ De ꝑ
mo dñs iste est xp̄s vt dicūt oēs glose
qz de se loq̄bat. Sed quare dicit diues?
Nū quid dicit scriptura q̄ sp̄ fuit paup
Exulta satis filia syon iubila filia ihеru/
salem. Ecce rex tuus veniet tibi iust? ⁊
saluator ipse paup zach. ix. Quare vo
cat diues. Rūsio. Qz totū est verum.
qz xp̄us diuersis respectib diues fuit ⁊
paup. Si enim volum? respicere ei? mo
dū viuendi. semp fuit paup qz non ha
buit domū cellā seu camerā. sed si in se/
ro inuitabat ꝑ aliquē ad aliquā domuz
recipiebat hospicium amore dei. vel ibat
ad montes dormiendū Nunq̄z portauit
pecunias. Si postq̄z p̄dicauerat inuita/
bat ad prādiū ꝑ aliquē recipiebat amo
re dei. Trigīta annis portauit eandē tu
nicā. Ecce qūo fuit paup quātū ad ei?
modū viuendi. dans nobis exēplum q̄
nō faciam? que volum? scz vsuras fur
ta deceptōes symonias ꝑ diuicias habē
dis. ¶ Sz si volum? loqui nō de eius
mō viuendi sed de ei? dñio dñs est om
niū rerū dauid. Dñi est terra ⁊ pleitu/
do eius orbis terraz ⁊ vniuersi qui ha/
bitāt in eo ⁊c̄. ¶ Secō dispensator cui
xp̄s ꝓmisit bona p̄t triplicit intelligi qz
vel intelligit de bonis terrenalib vel de
bonis spūalib vel de bonis p̄sonalib?.
¶ De ꝑmis bonis dispēsatores sūt di
uites scz impatores reges comites ⁊c̄.
nō credāt se dños bonoz tpaliū vl'ter
renaliū sed dispēsatores. Qz de omnib
q̄ receperūt habēt reddere cōputū xp̄o.
quos habuerūt ⁊ qūo expenderūt. Sic
nos existimet homo vt ministros xp̄i ⁊
dispensatores. j. ad cor. iiij. O si dñi ⁊
diuites cogitarēt istā veritatē qūo non
sūt dñi sed dispensatores dñi. nō recipe
rent a vasallis ꝑ vim ⁊c̄. Et diuites ca
uerēt ab vsuris. qz est ꝓtra volūtatē dei
seu dñi. Nō diceret vsurari? q̄re de bo/
nis meis ⁊c̄. Hic decipit qz nō sunt sua
Jtē dñi vitarēt tot vanitates ⁊ excess?
cū deberēt dicere Ista bona nō sunt mea
solū sum dispensator. dispensatores aūt
possunt recipe necessitatem. Jdeo auisa
Dispensatores bonoz spūaliū sunt p̄la
ti. s. papa cardiales ⁊c̄. vsq̄ ad vicarios

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

quia nullus est dñs beneficiorũ vt ipsa
potest vendere ꝫ dispensator nec sacmen
torꝝ ad vendendũ ꝫ dispensator ad mini
strandũ. De bonis corporalibus q̃libet
nostꝝ est dispensator nõ valet excusacio
si aliq̃s diceret ego nõ sum dñs tẽporal'
nec p̃latus. ego nõ sum dispensator. Di
co ꝙ ĩmo. Nã cuilibet nostꝝ cõmisit deꝰ
dispensacõnẽ triũ magnaꝝ ciuitatũ q̃rũ
q̃libet est maior troya ⁊ q̃tuor villaꝝ ⁊
q̃nq̃ castroꝝ. Ciuitatũ p̃ma est memo
ria maior toto mundo habet in se tot ha
bitatores q̃t habes recordacõnes. ꝺ om
nibus habes deo reddere cõputũ. Alia ẽ
intelligẽcia q̃ maior est celo ⁊ terra quia
ĩmensa ẽ ⁊ habet tot habitatores q̃t in
telligencias. ¶ Tercia est volũtas q̃ est
capax infiniti boni scꝫ dei q̃t habes deside
ria tot habẽs habitatores ⁊ q̃t affectões
⁊ de omnibꝫ habẽs reddere cõputũ deo.
¶ Quatuor ville sunt potẽcie sensitiue
interiores scꝫ sensus cõis. ꝟtus estimati
ua. fantasia ⁊ reminiscẽtia ¶ Quinq̃ ca
stra sunt q̃nq̃ sensus corporales oĩa ista
te oportet ministrare. Ideo apl's. Mini
stri xp̃i sunt scꝫ pauperes licet nõ sint do
mini nec p̃lati ⁊ ergo. scd̃a ad Chorꝝ. xi.
de omnibꝫ istis te oportet reddere cõpu
tũ. ¶ Tercio videndũ est quõ bona dissi
pant̃ a villico. Bona terrena dissipant̃
in vanitatibꝫ pompis ⁊ sup̃fluitatibꝫ ⁊c̃.
quia tot sunt vanitates ꝙ plus expendit̃
in eis q̃ꝫ in necessitatibꝫ quia si dñi ⁊ di
uites vellent esse contenti de necessitate
multa bona possent facere. q̃t sunt super
fluitates indumentoꝝ ornamentoꝝ ⁊c̃.
Et pauperes ⁊ captiui moriũt̃ fame ⁊c̃.
Bona sp̃ualia dissipant̃ a p̃latis dando
magna beneficia ⁊ pinguia p̃entibꝫ ⁊ ami
cis suis ĩmeritis vel seruientibꝫ indignis
dissipant̃ p̃ symoniã ⁊c̃. p̃cibus armatis
⁊c̃. Bona vero p̃sonalia vt memoria q̃
debet expendi memorando xp̃i op̃a crea
cionis redẽpcionis ⁊c̃. dissipat̃ memorã
do ĩiurias ad vindicandũ ⁊ peccata ad de
lectandũ Intelligẽcia in vanis cogitacio
nibus. voluntas in vanis desideriis Idẽ
de q̃nq̃ sensibꝫ in cõtrariis vsibus appli
cando. Sic dissipant̃ bona corporalia.
Ideo xp̃s sciẽs ista querit. Quis putas
est fidelis dispensator ⁊ prudẽs quẽ cõ
stituit dñs super familiã suã vt det illi in
tp̃e tritici mensurã Lu. xij. hoc dixit xp̃s
beato petro dispensatori ĩ nouo testamẽ
to dicẽs petre. Quis putas ẽ fidelis scꝫ
post te Ideo apl's p̃ma ad Chorꝝ. q̃rto.
Hic iã q̃rit̃ inter dispensatores vt fidelis
q̃s inueniat̃ q̃si dicat nullus inuenit̃ infi
delis. ¶ Quarto vocat̃ vt reddat rõnẽ
scꝫ in morte. Nuncij citãtes sunt ĩfirmi
tates dolor capitꝭ febris senectꝰ ⁊c̃. qñ
ista veniũt poterꝭ dicere ego sũ citatꝰ ⁊c̃.
Auctoritas. Sapĩa misit ancillas quia
mulieres sunt debiles ⁊c̃. ⁊ qꝛ infirmita
tes debilitãt dicunt̃ ancille. Ideo qñ ci
tamini siue sitis dispẽsatores bonoꝝ tem
poralium siue sp̃ualium siue corporaliũ
paretis vos. Ne accidat vob̃ vt illi homi
ni diuiti ⁊ male vite in omnibꝫ vicioso ⁊
peccatori q̃ erat solũ hoc bonũ habens ꝙ
orabat cotidie ꝙ deus daret sibi mortẽ
suã p̃cognoscere vt posset vitã emẽdare
Cui semel oranti apparuit sibi eius ange
lus bonꝰ dicens ipsũ a deo esse exauditũ
ꝙ ante mortẽ mitteret sibi tres nũcios.
⁊c̃. Alibi poterꝭ hoc exemplũ videre Jõ
sitis parati siue iuuenes siue antiq̃ q̃ñdo
deus vocat vos. Ita faciebat Job. xiiij.
Vocab̃ me scꝫ p̃ istos nũcios ⁊ ego re
spõdebo tibi. Rñdet̃ deo qñ hõ emẽdat
vitã suam Operi manuũ tuaꝝ porriges
dexterã qñ sibi dicet. Euge serue bone ⁊
fidelis qꝛ in pauca fuisti fidelis ⁊c̃. Ma
thei. xxv. Sed isto modo fit p̃ remissionẽ
peccatoꝝ Ideo dt̃ ꝫ parce peccatis meis
¶ Dico scd̃o ꝙ ostendit̃ prudentia hu
manalis. Nã quãdo iste dispensator de
quo legitur euuangeliũ sciuit ꝙ habebat

redere rōnē ⁊ amoueri a villicacōne habuit prudenciā in se cū dicit. Ait autem villicus intra se q̄d faciā quia dn̄s meus aufert a me villicacionē. fodere nō valeo mēdicare erubesco vsq̄ quia prudent̄ fecisset. Ita debem⁹ nos facere bone gentes. Iste excusabat se a duob⁹ scz de fossione ꝑ impotēciā. quia fodere nō valeo

¶ Scdo de mēdicacōne ex verecundia. quia mēdicare erubesco. Sz remediū ꝙ habuit vt viueret dedit oleū ⁊ triticū domini sui. Fodere est rūpere terrā vt fructificet. Ecce pn̄ia in q̄ rūpit̄ terra corpor̄. Formauit de⁹ hoīem de limo terre Gen̄. ij. Ista t̄ra cauat̄ disciplinis cilicijs ⁊ istl̄ talib⁹. Sed multi dicūt modo cōfessoribus. fodere nō valeo. Dicat̄ hic ꝯtra mulier̄ vanitates ⁊ fatuitates ⁊ cōtra hoīes q̄ in seruicio dn̄or̄ tēporaliū portāt vrinā ⁊c̄. ⁊ ꝑ xp̄o ⁊ aīa nihil possunt facere In obsidione inimicor̄ ieiunant ꝫ ꝑ aīa nō possunt ieiunare. Ido fodere non valeo Mala excusatio ē recipe debet̄ audaciam qr̄ vecordes nihil boni faciūt. deberet vobis dare audaciā illud ꝙ sc̄i fecer̄t. q̄d fecit katherina delicata ⁊ filia regis. Insup ⁊ salariū ꝙ expectam⁹ est regnuz dei. Et si miles ꝑ rege ponit se in tantis ꝑiculis ꝑ modico stipendio q̄ꝫ tomagis vos. Ido xp̄s. Agite pn̄iam appropinquabit enī regnū celor̄ scz tanq̄ꝫ p̄miuz Mathei.iiij. Scdo excusabat se de mendicacōne ꝓpter verecundiā. Mendicare enī simile est huic qd̄ est orare. qr̄ sicut mēdicātes vadunt hostiatī ⁊c̄. Ita orantes vadūt hostiatī petendo ꝑ ciuitatē paradisi. Persona enī deuota cuz desiderio cordis debet pulsare Primo ad palaciū regl̄ dicens. dn̄e misericordiā peto ⁊ elemosinā vt remittat̄ mihi peccata ⁊ detis mihi graciā vestrā. Idē ad palaciū regine accedere debet. Conseq̄nt̄ inq̄rere debet loca ⁊ vicos sanctor̄ patriarchar̄ ꝓphetar̄ apostolor̄ ⁊c̄. patet ergo ꝙ mendicare idē est ꝙ orare. Auctoritas qui erat gloriosus rex dauid dicebat se mendicū. Ego autē mēdicus sū ⁊ paup ⁊c̄. in psalmo. Expectās ⁊ erat ditissim⁹ qr̄ in morte dimisit salomoni filio suo centū milia talenta auri ⁊. M. milia argēti. tn̄ dicit se pauperē ꝓpter orōnē. Sed quot sunt modo q̄ dicunt mēdicare erubesco. Multi nō audēt orare nec elemosinam frequētare ꝓpter verecundiā ne ab alijs derideant̄ Sed verecūdia facit erubescere ⁊c̄. Si ergo fodere nō vales ⁊ mēdicare erubescis. Habes aliud remediū vt ille villicus ꝙ de bonis dn̄i des oleū ⁊ triticū in elemosinā. Nā oleū significat elemosinas spūales. Triticū significat elemosinā factā de bonis terrenis. Qui de sciētia quā habet dat doctrinā ignoranti consiliū dubitāti. correctionē erranti. cōsolacionē desolato. remissionez inimico. supportacionē tedioso vt vir vxori ⁊ ecōuerso. amic⁹ amico ⁊c̄. talis dat de oleo dn̄i sui Ido si nō potestis fodere nec mēdicare ad min⁹ detis oleum dn̄i vestri

¶ Scdo triticū significat opa misericordie corporalia. Qui dat panē esurienti. potū sicienti. hospiciū ꝑegrināti. indumētum nudo. q̄ infirmū ⁊ incarceratos visitat mortuos sepelit. talis dat triticū dn̄i sui. Nota hic. villicus ille de oleo dimisit q̄nq̄ginta mēsuras. de tritico. xx. quare maius donū fecit de oleo q̄ꝫ tritico ad innuendū ꝙ maior est elemosina de bonis spūalibus q̄ꝫ terrenis. maiorē elemosinā facit ille q̄ dat doctrinā ignorāti. q̄ꝫ ille q̄ dat panē esurienti. ⁊ sic de alijs Et sequitur ⁊ laudauit dn̄s villicū iniq̄tatis. Dico tercio ꝙ ostendit̄ demēcia fraternalis circa ꝓximos cū dicit thema. Facite vobis amicos de māmona iniq̄tatis. sicut ille dispensator Istud indiget declaracione. quia aliq̄ ex isto verbo male intellecto recipiunt occasionē peccandi. dicentes ꝙ de diuicijs acq̄sit̄ iniuste nō opor

tet facere restitucionē. Sed lucrari ami cos ꝑ elemosinā scz religiosos ⁊ pauꝑes ⁊c̄. Nota tres intellectus huiꝰ verbi the matis ꝑm ꝙ diuicie triplicit̄ possunt dici mā̄mona iniq̄tatis scz

Effectiue
Causatiue
Desertiue

Primo d̄r mā̄mona iniq̄tatis effectiue scz quādo veniūt de iniq̄tate ꝑ vsuram vel furtum ⁊c̄. de tali mā̄mona iniq̄tatis lucrandi sunt amici illi scz a quibꝫ recepi sti vsuram vel furtū qui sunt inimici tui ⁊ eis restitue ⁊ erunt amici tui. Idem de domino qui recipit aliquid īiuste a vasal lis licet ipsi dicāt ꝙ sint graciose peticio nes. tamē includūt populū in ecclesia di cendo nunq̄ exibitis ⁊c̄. Idē facit q̄ reci pit mutuo ⁊ post negat debitū ⁊ minatur. lucrent̄ amici reddēdo qd̄ suū est Idē fa ciat q̄ retinuit totū seu partē de mercede seruoꝝ ⁊c̄. Ideo d̄t facite vobis amicos de mā̄mona ⁊c̄. vsq̄ recipiēt vos in eter na tabernacula scz angeloꝝ. ¶ Secūdo dicit̄ mā̄mona iniq̄tatis causatiue. licet sit de bono iusto de redditibꝫ vel labori bus. tamē est causa iniq̄tatis ⁊ peccati. ver bi grā. Si pauperi fit īiuria habebit paci entiā quia si vindicaret se ⁊ caperet̄ non haberet vnde posset liberari. Si diuiti di cet fortassis ego in ista vindicta possum expendere decē milia florenoꝝ ⁊c̄. Si ho mo pauꝑ videat mulierē pulchrā ⁊ tēp tetur tamē quia non habet pecunias de sistit ⁊c̄. Sed diues dicit q̄d mihi noce bit si centū exponā florenos vt meā ha beam voluntatē ⁊c̄. Ecce quō est causa peccati mā̄mona. Unde tot suꝑfluitates ⁊ vanitates ex habūdancia ꝓfecto. De tali mā̄mona lucrādi sunt amici scz pau peres vidue pupilli ⁊c̄. quia nō solū fleu bothomisandi sunt q̄ habēt sanguinē cor ruptū. ꝫ etiā illi q̄ nimis habūdant ī san guine Ita nō solū debent lucrari amicos illi q̄ habēnt pecunias de vsura ⁊c̄. ꝫ etiā illi q̄ habundant. licet sit de bono iusto. Ido dicit. Facite vob̄ amicos de mā̄mo na ⁊c̄. ¶ Terciꝰ intellectꝰ d̄r mā̄mo na iniq̄tatis desertiue Isto mō omnis pe cunia d̄r iniq̄tatis qꝛ deserit dñm suum in trā̄situ ꝑiculoso. Si scutifer q̄ associat dñm suū in delicijs cōuiuijs ⁊c̄. ꝫ in peri culoso trā̄situ deserit dñm suū. Nunq̄d dicetl̄ vos ꝙ est scutifer iniq̄tatis. Idē de diuicijs q̄ associant vos in delicijs ⁊c̄. ꝫ in trā̄situ ꝑiculoso mortl̄ deserūt dñm suū. De hijs lucrādi sunt amici scz mor tui heredes ⁊ manumissores mortui de berent dicere. O pessime diuicie dimisi stis dñm vestꝝ certe vos ibitis cum eo. dantes eas ī missis elemosinis ⁊c̄, sic se cunt̄ dñm suuz ⁊ mortui efficiunt̄ tunc amici vestri. Quia sicut nō libent̄ retine retis scutiferꝝ iniq̄tatis q̄ dñm suū dese ruit in trā̄situ ꝑiculoso quia idē faceret vo bis. Ita de pecunijs est fiendū Ecce q̄re dicit thema. Facite vobis amicos de mā̄ mona iniq̄tatis.

¶ De eadē dominica. Sermo scd̄s de animabus

Redde rōnem villicacōnis tue Lu.xvi. Ser mo erit de iudicio ꝑticulari corā xp̄o de q̄libet aīa siue bona siue ma la ab hac vita recedēte. Sed p̄mo salu retur virgo maria ⁊c̄. Istud verbū ē xp̄i dicentl̄ cuilibet anime veniēti ad iudiciū. Redde rōnez villicacōnis tue ⁊c̄. Ac si dicat. tu petis paradisū quia stati anima petit paradisū vel merito grē vel deside rio cordis si sit mala. Ad quā xp̄s Red de rōnē villicacōnis tue. ¶ Pro decla racione huiꝰ verbi materia nostri sermo nis erit in tribꝫ questionibꝫ.

Prima de illa rōne reddenda in iudicio ꝑticulari de q̄bus rebꝰ reddenda sit ista racio

Scda in illo iudicio q̄s loquat̄ ꝓ pecca
tore q̄ racionē est redditurus
Tercio in illo iudicio que forma teneat̄
in tali cōputo faciendo tūc apparebit q̄re dt
xp̄s. Redde rōnē ⁊c̄.
Primo ergo videam⁹ illā rōnē seu com
putū de rebus q̄bus sit faciendū ad aui
sandū nos quia sicut dispensator q̄ habet
reddere cōputū dn̄o suo. auisat se ⁊c̄. Ita
nos ⁊c̄. Respondeo ⁊ dico ꝙ in illo iudi
cio habebim⁹ dare rōnē. Primo de om
nibus cogitacionib⁹. vide q̄t cogitacōnes
bonas vel malas habes rōnē seu distincti
onē de omnib⁹ oportet te reddere in iudi
cio rōnē. Scdo de omnib⁹ desiderijs q̄
vnq̄ habuisti ī tua voluntate Itē de om
nibus verbis q̄ vnq̄ dixisti. vide q̄t sunt
⁊c̄. Itē de q̄libet v̄bo qd̄ audiuisti. de q̄
libet bolo panis quē comedisti. de q̄libet
aspectu quē fecisti. q̄libet passu quē feci
sti. de omnib⁹ operib⁹ que fecisti manuū
siue bonis siue malis ⁊ de omissis oportz
te reddere rōnē. Si dicat̄ quō scit̄ hoc ex
dei reuelacōe in biblia. Auctoritas Cun
cta q̄ fiunt adducet de⁹ in iudiciū ꝓ omni
errato siue bonū siue malum. Eccl̄s.xij.
Ista auctoritas fuit ꝓphetia salomonis ⁊
satis dat responsionē q̄stioni p̄me ꝫ ma
gis stricte ī nouo testamēto. Nō credat̄
ꝙ solū de grauib⁹ peccat̄ ⁊ enormibus ꝫ
etiā de minimis de quib⁹ hō non facit cō
scientiā nec confitet̄. imo nec tenet̄ confi
teri debet hō reddere rōnem non solū de
homicidijs. furtis. vsuris. blasphemijs q̄
sunt enormia pctā ꝫ etiā de verbis ocio
sis. Dico vobis q̄niā de omni verbo ocio
so qd̄ locuti fuerint hoīes reddent rōnez
de eo in die iudicij ⁊c̄. Verbū est xp̄i Ma
thei.xij. Verbū dicit̄ ociosū quādo nulli
ꝓficit nec nulli nocet q̄ si facit bonū ali
cui iā nō est ociosū si malū facit iā ē ꝑni
ciosum. Ergo nō solū de mēdacijs diffa
macionib⁹ seu blasphemijs q̄ sunt verba
mala. ꝫ de ociositate ⁊ de hijs q̄ dicunt̄
causa risus oportet reddere cōputū. Itē
de operib⁹ etiā bonis oportet reddere ra
cionē quia ī iudicio examinant̄ quia aliq̄
etiā faciendo bona opa dāpnant̄ q̄ non
faciunt recta intencione. dilectione. deuo
cione seu diligēcia. Auctoritas. Cū ac
cepero tēpus. ego iusticias. i. opa bona ⁊
iusta iudicabo. Nota cū accepero tēpus
modo de⁹ mutuat nobis tēpus. illi decē
annos. illi triginta. ⁊ alteri q̄nq̄ginta vt
possim⁹ meritorie opari ⁊ vtimur tēpore
ad libitū in bonis ⁊ malis. Sed dn̄s in
morte accipit tēpus ac si diceret de⁹ ma
le expendisti tēpus ideo ⁊c̄. Cū accepero
tēpus ego iusticias iudicabo. i. condepna
bo. sicut dr̄ Johānis. v. Et q̄ male egerūt
ibunt in resurrectionē iudicij. i. condem
nacionis. verbi grā. Religiosus q̄ seruat
tria vota ⁊ cerimonias sui ordīs bō opa
facit ⁊ iusta. Ista opa iudicabunt̄ in iu
dicio quia si nō fiant recta intēcione. hu
militate ⁊ diligēcia condēpnabit̄ in iudi
cio. Idē de clerico faciēte opera iusta sed
nisi intencio sit recta ⁊ bon⁹ modus con
dēpnabit̄. Idē de layco quādo vadit ad
missā. sermonē ⁊ alia bona opera facit si
intencio nō sit recta puta vadit ad eccle
siam ad videndū mulieres condēpnabit̄
ꝓpter malū modū quē tenuit. Idē dicit̄
illis q̄ veniūt ad missā tarde Idē de illis
q̄ loquūtur in missa examinabunt̄. patet
ergo q̄re dt̄. Ego cū accepero tēpus ⁊c̄.
quia de⁹ non solū vult ꝙ hō facit opera
bona ꝫ etiā vult ꝙ bono modo ⁊ debito
fiant. Sicut vos nō esset̄ cōtentus de scu
tifero q̄ licet faceret q̄ sibi p̄ciperetis sed
malo mō quia qn̄ petit̄ panē dat ꝓicien
do vas ⁊c̄. Idō dt̄ scp̄tura. Maledictus
q̄ opus dei facit negligent̄ biblia nostra
habet fraudulent̄ Jheremie.xlviij. Ma
ledictus scz iā in hoc mūdo ꝑ culpā ⁊ in
alio ꝑ penā erit maledictus. Nota frau
dulent̄ quia sicut ille q̄ de decē solidis do
mini recipit, vnū solidū defraudat dn̄m.

Ita in operibus bonis in q̄bus debēt esse intencio recta mod⁹ discretio deuocio diligencia ꝛc̄. Si aliq̄d hoꝝ deficiat defraudatur deus. De omnib⁹ istis oportet reddere rōnē ꝛ nichil habem⁹ in scp̄tis. Cogitate h̄ si rex peteret cōputū a dispensatore sub pena mortl̄ ꝙ redderet sibi bonū cōputū de dispensacōe quā .xx. vel .xxx. annis dispensauit ꝛ nihil haberet ī scp̄tis. talis dispensator desperaret. Ita de nobis. Sed ecce remediū ꝛ cōsolacionē quam dabo vobis. Deus fecit mgr̄os rōnales siue cōputātes ne habeat audire cōputū nostꝝ. Isti sunt clerici cōfessores ꝛ q̄tq̄t sunt cōfessores tot sunt mgr̄i racionez ꝛ cōputū recipientes. Si ḡ vultis euadere iudiciū xp̄i reddatis rōnē vel cōputuz magistris istl̄ rōnalib⁹. Sūmarie qꝛ non debētis dicere ī cōfessione indiuidua scz peccaui cū tali vel in tali loco nisi circūstācia mutaret peccatū. Itē etiā nō sufficit confiteri ꝑ genera .scz peccaui in peccato suꝑbie auaricie luxurie ꝛc̄. Sed in specie debetis dicere peccatū. qꝛ superbia est genus et habet multas species. Idē de peccato auaricie luxurie ꝛc̄ oportet cōfiteri peccata specifice .in genere nō sufficit. ꝫ videtur ne accidat vob̄ sicut illi ytalico q̄ a xv annis citra nō fuit cōfessus et in pasche vt cōmunicaret voluit cōfiteri ꝛ rogabat vn̄ū fratrē q̄ ibat ad p̄dicandū ꝙ audiret qꝛ ñ haberet nisi tria ꝑuissima pctā scz auaritiaz luxuriaz ꝛc̄. et non credo in deū. Nota dicat̄ ꝙ cōfessiones generales in scriptis .licet sint bone ad memorādū peccata .non tñ ad cōfitēdū qꝛ nō tāgūt pūctuz peccati nisi generaliter. peccaui in luxuria .per visū tactū ꝛc̄. ꝫ prudēs confessor debet dicere q̄ tacti sunt videamus ꝛc̄. Si ḡ ad iudiciū xp̄i vultl̄ secure venire cōfiteamī .reddatis computū magistris rōnalib⁹ .qꝛ confiteri nō est nisi reddicio rōnis. Et quando cōfessor videt in peccatore cōtricionē et bonū ꝓpositum debet ip̄m absoluere alias non .et licet ꝑ absolucionē non detur caracter. datur tñ quidam ornatus vt dicūt doctores .in tantū ꝙ qñ xp̄s d̄t aīe in iuditio. redde racionē ꝛc̄. Respondet aīa. Dñe iā reddidi magistro vestro rōnali q̄ recepit cōputum. Ecce instrumētū in fronte vbi apparet ornat⁹ q̄ datur ī sac̄mento cōfessioīs ꝛ xp̄s est cōtent⁹. Ac si rex peteret rōnē a suo dispensatore. ꝛ responderet dispensator iā reddidi rōnē magistro vestro rōnali. Ecce h̄ habeo quitanciā. tunc rex esset cōtentus. ita xp̄s de aīa. Sed vt melius intelligatl̄ istā materiā Sciendū ꝙ añq̄ deus faceret mgr̄os rōnales ante incarnacionē ipse met audiebat rōnem cuiuslibet ꝛ erat ita rigidus ꝙ neminē absoluebat nec recipiebat ad gloriā. ꝫ postq̄ factus est hō dedit hominib⁹ potestatē diuinam. fecit hoīes magistros rōnales q̄s fecit post resurrectionē. licet ante ꝓmisissz facere dicēs Amē dico vob̄ q̄cunq̄ ligaueritis sup terrā erūt ligata ꝛ in celis. ꝛ q̄cunq̄ solueritl̄ super terrā erunt soluta ꝛ in celis. Math̄.xviij. Licet ante beato petro solo vicario suo cōmisisset hanc potestatē. vt patet Mathei.xvi. Qꝛcunq̄ ligaueris sup terrā erit ligatū ꝛ in celis ꝛ qd̄cunq̄ solueris sup terrā erit solutū ꝛ in celis Math̄.xvi. Tamē ad vitanduz errorē ne diceret̄ ꝙ solus papa habet potestatē ligandi ꝛc̄. post resurrectionē dedit eandē potestatē omnib⁹ sacerdotib⁹. Confessor enī in ꝯfessione ligat ꝛ soluit Soluūt enī quādo enī absoluūt peccatorem ligatū vinculis peccatoꝝ. Ligant qñ peccatori īiungūt pñiam. ꝛ auisent se cōfessores ꝛ videāt ne dent pñiam peccatori cōtra eius voluntatē ꝛ nō placentem. Restituere aliena bona oportet pctōrē quia nō est in ptāte cōfessoris dispensare cū possidente aliena bona ꝙ illa retineat Itez peccatorē oportet ꝑcere inimicis si iustificari velit Sed alie pñie sunt arbitra

rie ⁊ sunt q̃si cathene auri q̃ ligant pecca
torē in celo ⁊ in terra. Tamē post resur-
rectionē dedit eis executionē di. Quoꝝ
remiseritl pctā remittunt̃ eis ⁊ quoꝝ re
tinueritl retenta sunt Johānis.xx. Ante
xp̄i incarnacionē transiuerūt vltra q̄nq̄
milia anni ⁊ null⁹ intrauit paradisū quia
deus q̄ solus audiebat rōnē. neminē per-
mittebat intrare. nec etiā mō potest ali-
quis iutrare nisi reddat rōnē magistrl ra-
cionalib⁹. patet nūc responsio ad primā
questionē. ¶ Scdo videndū est i illo
iudicio quis loqūt̃ pro peccatore. quia si
sit aliq̄s rusticus ⁊ ignorās nesciens lo-
qui. licet habeat bonū ius ipsuꝫ perderet
ex defectu loquele nisi posset loqui ꝑ ad-
uocatum ꝓcuratorē multiloquū. Dico
ꝙ in illo iudicio quātūcunq̄ rudis habet
loqui ꝓ se. ⁊ nō per ꝓcuratores. Quo-
modo scit̃ hoc frater. Respōsio ex dei re-
uelacione in sacra scp̄tura. Omnes sta-
bimus ante tribunal.i. cathedrā iudicia-
lem xp̄i. ⁊ sequit̃ vnusquisq̄ nostꝝ per se
rōnem reddet deo. Ad romanos. xiiij.
Statim quando anima exit de corpore
xp̄s ostendit se aīe ⁊ dyabolus accusans
stat ad vnā partē ⁊ angel⁹ ad aliā ⁊ re⁹
in medio scꝫ anima q̄ habet respōdere ⁊
loqui. O quā durū esset rustico si sibi di
ceretur. vadatis ad audientiā regis ⁊ ibi
excusetis vos maxīe si ꝑs aduersa sit elo-
quens talis intra se dt. O miser q̄d dicā
qnādo videbo regiaꝫ maiestatē stabo to
tus stupefact⁹. ita erit in illo iudicio. ¶
Dabitur h̄ exemplū de illo iuuene disso
luto ⁊ male vite cui videbat̃ in somnis
ꝙ erat ad iudiciū duct⁹ ⁊c̄. quādo xp̄us
sibi dixit. redde rōnem. subito excitatus
⁊ territ⁹ fuit ⁊ effectus totus canus ⁊c̄.
mutauit vitā ⁊ decetero vixit sancte Qñ
dicebat̃ sibi quare facitis tantā peniten-
ciam. Rñdit si vidissetis q̄ ego vidi simi
lem vel fortassis maiorē faceretl ⁊c̄. Co
gitate, ergo de isto iudicio ad qd̄ quilibet
habet venire ⁊ rōnem reddere. Non ere
datis ꝙ fiat verbo vocali iste cōputus.
quia nunq̄ esset factū. Sed conscīa que
est liber vbi oīa bona ⁊ mala scribunt̃ in
q̄ nullus potest legere nisi sol⁹ deus ⁊ tu
in tua ⁊ ego in mea. Tunc apperiet̃ non
solū deo q̄ iā sciebat oīa ꝫ angelis ⁊ san-
ctis omnib⁹ etiā ꝙ homo nesciat loq̄ con
sciētia ostendit totū bonū vel malū in iu
dicio particulari ⁊ generali. De hoc vide
sanctū thomā quarto scp̄to distictione q̄
dragesima tercia quō oīa opera videbūt̃
ab omnib⁹ in extremo iudicio. Auctori-
tas. Ostendunt opus legis scꝫ ꝟm ꝙ ꝓ
vel cōtra legē fecerūt. scp̄tū in cordibus
suis testimoniū reddēte illis ꝯscīa ipsoꝝ
Ad ro.ij. Aliq̄ loquunt̃ ibi nō solū ꝓ se
ꝫ ꝓ alijs sic̄ sunt dñi tꝑales. Qui ꝑmo
reddūt rōnē siue cōputū ꝑsonalē. Scdo
officialē de ꝑsona q̄ꝫtū ad vitā ⁊ bona q̄
fecit ⁊ posito ꝙ de sua vita reddat bouuꝫ
cōputū. dicet sibi xp̄s reddidisti cōputū
de ꝑsona tua: modo redde rōneꝫ de offi
cio tuo ⁊ regimine. tu enī fecisti talē iniu-
sticiam ⁊c̄. Itē nomē meū blasphemaba
tur ⁊ nō corrigebas. Itē sustinebas pec
cata notoria cui⁹ occasione vide q̄t sunt
dāpnati. Itē vt cū pecunijs cōitatis fa-
ceres negocia tua ꝓcurabas tibi propria
bona. Itē posuisti i regimine ciuitatl ta-
lem amicū tuū insufficientē ⁊c̄. Forci⁹ ē
istud cōputū q̄ꝫ personale qꝛ licet bonaꝫ
vitā tenuerit in se ꝫ in officio non bene se
habuit cōdēpnabit̃. Ido dt scp̄tura. Iu
diciū durissimū hijs q̄ ꝑsunt fiet. Exiguo
enī cōcedit̃ mia. potētes enī potent̃ tor-
mēta pacient̃ Sapie. vi. violent̃ ⁊ tracti
deberēt venire ad officiū ⁊ damādo ap-
pello appello ⁊c̄. Sed mō q̄libet vult se
ingerere. Idē de ꝑlatis ecclesiasticis qꝛ
licet intrauerit ꝑlat⁹ per portā ⁊ tenuerit
vitā sanctissimā in ꝑsona sua si tamē fue
rit negligens de commissis sibi animab⁹
ex hoc condemnabitur in extremo iudicio

dei. Nam dicet sibi a xpo In psona tua te
nuisti bonaz vitā ꝫ in officio fuisti negli-
gens sustinuisti talez clericū concubinū.
Itē non correxisti vsurarios. Si rñdeat
dñe timebā insultū ꝛc. Rñ debit xpus.
Ideo qꝛ magis tenuisti eos q̄ me. ibis
cū eis ad infernū. modo videtis quantū
piculū est recipere placiones. ¶ Dicat
hic exemplū de illo qui diu laborauit vt
fieret epus ꝛ pentes sui q̄si omnē substā
ciam expenderūt ꝓ eo ꝛ finalit in die cō
secracionis fiebāt ei multe q̄stiones. post
hec querebat ab eo vis episcopari. Re-
spondit ꝛ q̄d oportet dicere si tātū labo
raui ꝓ hoc Sed qñ fuit sibi dictū vis red
dere rōnem xpo in die iudicij ꝓ animabꝫ
tibi cōmittendis. Rñdebat nolo ꝛ cū di
ceret nolo fuit sibi dictū dicat volo Re
spondit omnino nolo ꝛ cessit plature di-
cens. credebā ꝙ esse epm nihil aliud eēt
nisi comedere gallinas. Ido de platis dt
apostol⁹. Obedite ppositis vestris ꝛ sub
iacete eis. episcopi enī puigilant q̄si rōnē
ꝓ animabꝫ vestris reddituri. Ad hebre.
vltimo. patet rñsio ad scdam questionē
¶ Tercio videam⁹ formā ꝛ practicā q̄
ibi tenebit Istā practicā iudex met dixit
in quadā pabola di. Homo quidā ꝓfi-
ciscens vocauit seruos ꝛc. Dicat pabola
Nota vni dedit q̄nq̄ partes de pecunijs
suis. alij duas. alteri vnā. q̄ q̄nq̄ accepit
lucrat⁹ est alia q̄nq̄ negociādo Idē qui
duas accepit. ꝫ qui vnā abscondit ꝛc. ti-
mens dñm. Iste hō est xps ꝛ pegre ꝓ-
fectus ē in die ascēsionis vltra mare hu-
ius mūdi. q̄ mare dr ꝓpter vndas ꝛ pici
la. ꝛ iuit ad visitandū sanctuaria in terra
sancta. de q̄ dauid. Porcio mea dñe in
terra viuenciū. Nos xpiani sum⁹ eius fa
muli ꝛ seruitores ꝛ vni cōmittit q̄nq̄ p-
tes bonoꝝ scz corp⁹ animā diuicias elo
quenciā ꝛ sciam. oīa bona nobis cōmissa
consistūt in hijs q̄nq̄. Alteri cōmittit so
lum duo scz corp⁹ ꝛ animā. Alteri com
mittit vnā scz animā. vt captiuis ꝛ infir-
mis qꝛ licet habeāt corp⁹ essencialiter tñ
nō habent liberꝝ ad opandū ꝫ animā ha
bent liberā quia nō potest captiuari. Se
neca Errant q̄ seruitutē putāt in totū ho
minē descēdere corpora obnoxia sunt ser
uituti. ps melior scz anima libera est Si
vos habet captiuos vel captiuas corpo-
ra sunt captiua. nō anime īmo velitis no
litis possunt baptizari. p baptismū enim
aīa fit libera ꝫ nō corp⁹ post multū vero
tēporis scz in morte venit dñs ostendēs
se psonaliter aliq̄bus de speciali grā alij
psencialit sibi psentant. Et qui q̄nq̄ ta-
lenta accepit dicit. Dñe q̄nq̄ talenta tra
didisti mihi. ecce alia q̄nq̄ suplucrat⁹ sū
de corpore luctus sū penitenciā ꝛc. ieiu-
nādo q̄dragesimā ꝛ alia ieiunia ecclesie
Itē in q̄libet ebdomada semel bis. Iste ē
fruct⁹ corpor. de aīa lucrat⁹ sū deuocōnē
Iste ē fruct⁹ aīe. de diuicijs elemosinas qꝛ
iste est fructus diuiciaꝝ vel mutuare sine
vsuris. Dauid. Iocūdus hō qui miseret
ꝛ cōmodat disponit sermones suos ī iu-
dicio in eternū non cōmouebit. De elo-
quēcia luctus sū orōnes doctrinas vel p
dicacōnes. De scia contēplacōnis operꝝ
vestroꝝ scz creacionis redēpcionis. ꝛc.
Tunc dt ei xps. Euge serue bone ꝛ fide
lis qꝛ in pauca fuisti fidelis ꝛc. Mathei
xxv. Ecce practicā q̄ in illo iudicio serua
bitur. Venit q̄ duo acceperat dicēs. do-
mine duo talenta tradidisti mihi ꝛc. ꝛ de
corpore pñiam ꝛ de aīa deuocionē simili
ter dt sibi. Euge serue bone qꝛ fuisti ꝛc.
Venit q̄ vnū accepit ꝛ excusat se ꝛc. Sz
nō valet excusacio quia licet sicut captiui
vel infirmi. de aīa possunt lucrari p amo-
rem ad deū. Sed abscondit sub terra per
negligenciā. Ideo auiso. quia multi sunt
vocati pauci vero electi ꝛc. quia ī paradi
so non intrāt nec auari nec superbi nec in-
uidiosi nec luxuriosi. ꝛ sic de alijs. Sed q̄
seruant mandata ecclesie scz humiles mi

sericordes casti caritatiui abstinētes pa/
cientes ⁊ diligentes.

¶ De eadē dominica. Sermo.iij.

Ego vobis dico
facite vobis amicos ⁊c̄. Habet̄
verbuz istud originalit̄ Luce.xvi.ca. ⁊ re
citatiue in euuāgelio currētis dn̄ice. ver/
bum est consiliū ⁊ doctrina saluatoꝛl nr̄i
Jhesu xp̄i dicētl. Ego dico ⁊c̄. ad meli⁹
intelligendū consiliū ⁊ doctrinā xp̄i opor
tet declarare vobis vnā questionē quaz
facit beat⁹ Thomas in scd̄a scd̄e de religi
osis dicēs. Que ē melior vita solitaria
vel socialis int̄ gentes. Huic q̄stioni re/
spondet ꝑ duas cōclusiones. ¶ Pri
ma ꝙ p̄sunt in scīa ⁊ bona conscīa in bo
na vita ⁊ v̄tuosa vita ꝑfectis solitaria est
melior. Notant̄ dico ꝑfectis in scientia.
qꝛ solitario necessaria ē ꝑfectio scīe ne in
digeat magistro. qꝛ alias leuiter caderet
in errorē vel falsaz opīonē dyaboli illu/
sione. Itē est sibi necessariū ꝙ sit ꝑfect⁹
in sanctitate vite. alias leuit̄ caderet in ali
quo pctō vel carnis īclinacione. vel dya/
boli tēptacione. vel mū di occasione ⁊ q̄s
corrigeret eū. exq̄ est solus de peccatis ⁊
defectibꝫ suis ꝓfecto null⁹. Ideo requi/
ritur vt sit ꝑfect⁹ in scīa ne īdigeat instru
ctione ⁊ ꝑfectus ī vita ne indigeat cor/
rectione. Et qui aliter recipit vitā solita
riam ponit se in maximis ꝑiculis ⁊ est q̄si
tēptare deū. Ideo d̄t ph̄us. hō est aīal
sociale per naturā. ⁊ q̄ solitari⁹ viuit aut
est deus. i. diuinalis aut bestia. patz p̄ma
cōclusio scz ꝙ vita solitaria est melior si
recipiat̄ vt debet recipi qꝛ includit perfe/
ctionē scīe ⁊ bone conscīe. ¶ Scd̄a con/
clusio ꝙ ꝑsonis īperfectis simplicibꝫ ⁊ cō
munibꝫ vita socialis est melior quia si ca
dunt in errorē vel falsā opinionē instru/
untur ꝑ alios vel in p̄dicacōne vel ꝑticu/
lari locutione. Idem si cadūt in peccatis
corrigunt̄ ab alijs. hoc d̄t beat⁹ Thomas
⁊ ego inueni auctoritatē in biblia. Me/
lius est duos esse simul q̄z vnū. habēt enī
emolimentū societatl sue. Si vn⁹ ceciderit ab alio fulciet̄. ve soli q̄ cū ceciderit nō
habet subleuantē se. Et si dormierīt duo
fouebunt̄ mutuo vn⁹ q̄modo calefiet. ⁊
si quispiā p̄ualuerit ꝯ vnū. duo resistunt
ei. Funiculus triplex difficile rumpitur.
Eccs.iiij. Nota meli⁹ ē duos esse simul
⁊c̄. ⁊ ponit tres rōnes
Prima est correctio
Secūda est deuocio
Tercia est defensio
Pro p̄ma d̄t. Si vnus ceciderit scz in
peccato. altero fulciet̄. ve soli q̄ cū ceciderit nō habet subleuantē. Solus hz cōdi/
cionē oculi q̄ videt alia ⁊ nō videt se Itē
q̄libet defect⁹ alioꝝ cognoscit ⁊ nō suos.
Jō ē nccr̄ia societas bonaꝝ ꝑsonaꝝ ad
correctionē. Ideo d̄t. ve soli qm̄ si ceci/
derit non habet subleuātē ibidē eodē ca.
Sed qn̄ sunt duo si vn⁹ cadit fulciet̄ ab
altero ꝑ bona verba ⁊ ꝑ bonū exemplū.
ꝫ ve soli nisi sit ꝑfect⁹. qꝛ cū ceciderit ⁊c̄.
¶ Pro scd̄a rōne. scz deuocōne d̄t. Si
dormierint duo ⁊c̄. vsqꝫ calefiet. v̄ba sūt
figuratiua. Lect⁹ dicit̄ deuocio in q̄ dor/
miunt socij boni ⁊ vnus calefacit alium.
quia quādo vos videtis ꝙ socius vester
orat ieiunat ⁊c̄. Dicitis vos ⁊ quare ego
non faciam ita ⁊c̄. ⁊ sic accendit̄ in deuo/
cione. ¶ De tercia scz defensione d̄t.
Si quispiā p̄ualuerit cōtra vnū ⁊c̄. vsqꝫ
ei. Demon magis tēptat solitariū q̄z il/
lum q̄ est in societate. Sic ille q̄ obuiat
inimico solo in via inuadit eū. Secus si
est associatus inimic⁹. quia nō audet eū
inuadere ita est de demone q̄z diu eua fuit
in societate Ade non fuit temptata sed
quando fuit solitaria. Itē christus q̄z diu
fuit in societate apostoloꝝ ⁊ discipuloꝝ
suoꝝ non fuit temptatus a dyabolo sed
quādo fuit solūmodo in deserto tunc ⁊c̄.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Dñica.IX.post trinitatis Sermo.III.

Persone solitarie habēt terribiles tēpta cōes vt pz de beato ambrosio de beato benedicto ⁊ alijs multis. Ista est rō qnare hō timet īcedere sol⁹ denocte ⁊c̄. Sz qñ hz bonā societatē nō timet. Ido dic̄. Si quispiā p̄ualuerit ꝯtra vnū duo resistunt ei ⁊ maxīe tres cū dr̄ funicul⁹ triplex. ⁊c̄ qr nō sufficit hr̄e vnū bonū amicū ꝫ duos vel tres. Dic̄ seneca in libro de remedijs fortuitoꝝ ꝙ q̄dam ꝑdito amico flebat dicēs. Amicū ꝑdidi. Et seneca ꝯsolando eū dicebat habes aliū. Et ille vnicus michi erat. Et seneca. Et quid tu in tanta tēpestate ad vnā anchorā stabas. Nauis est vita p̄sens que magnis tempestatibus fluctuat̄. Ido nō sufficit vna anchora nec duo ꝫ tres vel plures requirunt̄ amici. Ido dr̄ funiculus tripiex difficile rūpit̄ ꝓpter hoc dic̄ xp̄s in themate. Ego vobis dico facite vobis amicos nō dic̄ amicū in singulari. Mō videdum est qui sūt fiendi amici. Et īuenio ꝙ quilibet dz sibi facere ⁊ ꝓcurare tres amicos scz ꝓximū virtuosū Angelū gl'osū. Jhesuz xp̄m totū piū Isto modo nauis vite nr̄e erit firma nec timebit fortitudinem ⁊ sic tenebim⁹ ꝯsiliū xp̄i dei. Ego vobis dico facite ⁊c̄. ¶ Dico p̄mo ꝙ quilibet dz facere vt habeat amicū ꝓximū virtuosum. scz de bona ꝯscīa ⁊ vita ꝓbata ⁊ virtuosa. Ratio est qr certū est ꝙ ꝑsona viciosa peccatrix ⁊ de mala ꝯscīa nō diligit veraciter seip̄am. Imo inimicatur sibiip̄i ⁊ odit se. verbi gr̄a si vos videtis stare vel sedere aliq̄z ꝑsonā in altū in saxo ⁊ videtis ꝙ ꝓicit se ⁊ ꝯterit̄ ⁊ morit̄ nō dicetis ꝙ talis diligat se ymo odit se. Talis est ꝯdicio ꝑsone suꝑbiose q̄ cū posset stare ⁊ sedere in firmissimo saxo humilitatis ꝓicit se in vc̄tū suꝑbie ⁊ morit̄. Ido iob in ꝑsona suꝑbi dicit dyabolo. Eleuasti me ⁊ q̄si suꝑ vc̄tū ponēs elisisti me valide scias qr morti tradas me Job.xxx. Scdo si videtis ꝙ aliq̄s sepelit se in fouea sic viuum dicetis vos ꝙ ille diligat. Nō ymo dicetis ꝙ odit se. Sic facit auarus qui sepelit se terrenis de⁹ fecit eū rectū vt videat celum ⁊ desideret celum ⁊ celestia ⁊ auarus nō curat viuus existens cooꝑit se terra ⁊c̄. Ido ꝯtra auaros dicit scriptura Egredimini suꝑ terram crescite ⁊ multiplicamini super eam Genes.viij. Nota egredimini scz vos auari suꝑ terrā de fouea auaricie. Crescite scz ī meritis ⁊ mlt̄iplicamini scz in bonis operib⁹ suꝑ terrā nō intra nec infra terrā ¶ Tercio si videtis aliq̄z ꝑsonā se in igne ꝓicientem non dicetis ꝙ diligat se ymo dicetis odit se. Sic luxurios⁹ ꝓicit se ī igne luxurie Luxuria aūt nō est nisi ignis qui accendit̄ in persona peior igne beati anthonij. qr cōburit corpus ⁊ animam. Ignis est scz luxuria vsq̄z ad ꝯsumpcōm deuorās ⁊ omnia eradicās germina Job.xxxj. Ido in luxurioso qñ vult facere illū actum statim flāme illi⁹ ignis luxurie apparēt in facie. Quarto si q̄s in optimis cibis apponit venenū ⁊ ꝯmedit talis non diligit se ymo odit se sic similiter faciunt gulosi qui in cibis q̄s de⁹ ordinauit ad sustineudū corp⁹ apponunt venenū in tēperautie ꝙ occidit corp⁹ ⁊ animā qr gulosi perdūt pulchritudinē corꝑalem fortitudinē visum sanitatē ⁊ vitā. Item in anima perdunt intellectum frangūt ieiunia ecclesie iaz ebrij veniunt ad missam. Ido dic̄ scriptura in mlt̄is escis erit infirmitas ꝓpter crapulā multi obierūt qui abstinens est addiciet vitā Eccl'i.xxxvij. Quinto si videtis aliq̄z gladio se percutientē iuxta cor nō dicetis ꝙ diligat se. Sic iracundus gladio odij rācoris ⁊ ense inuidie occidit se. Qui non diligit manet ī morte omnis qui odit fratrem suuz homicida scilicet sui ipsius est. j Johis.iij. pz g̃ clare ꝙ nulla ꝑsona vitiosa ⁊ peccatrix diligit se. Imo odit se auctoritas dauid. Qui diligit iniquitatem odit animam suaz inquit in psalmo decio

Item aliq̃ qui faciũt contra deũ peccatũ
& inimicatẽ hostes sũt aie sue Thobie.xij.
Fiat g̃ ratio. Si psona vitiosa nõ diligit
se quo poterit diligere ,primũ suũ maxie
qz dic̃ scriptura. Qui sibi necꝫ est cui aũt
bon? erit Eccl'ci.xiij. Quia dic̃ phs ami
cabilia que sũt ad alterꝫ veniũt ex amica/
bilib̃ que sũt ad seip̃m. Si ergo pecca/
tor nõ diligit se quõ diliget te. Si g̃ vis
hr̃e bonã amicicã oz q̃ amicis sit perso/
na virtuosa als meli? esset nõ hr̃e amici/
cã Ido respice bene cũ q̃ habes amicicã
& ꝓmunicacõnez qz ꝓmunicatio amicitie
causat mor̃ similitudinẽ. Exemplum de
pomis qz vno corrupto corrũpunt̃ oia
alia & oia alia nõ poterũt sanare corruptũ
Ita est in vna societate vna mala psona
corrupta corrũpit omis alias & omis nõ
poterũt sanare corruptã. Qui cum sapi/
entib̃ gradit̃ sapiens erit. Amicus stul/
tor̃ sibi efficit̃ Prouer.xiij. Ido ꝑmuz
amicũ q̃z debem? nobis facere est ,prim?
virtuosus de q̃ dic̃ scripta. Amicus fi del'
ꝑtecto fortis q̃ inuenit illũ inuenit thesau
rũ Eccli.vj. Nota amic? fidelis &c. duo
mala habem? in ꝑ mundo scz habundan
tã tribulacõm. Scdo defect? ꝓsolacõm
Sz bon? & fidelis amicus. ꝑmo est pro
tectio fortis ꝓta tribulacões & aduersita
tes & scdo ꝓsolat̃ ido dic̃. Qui inuenit il/
lum inuenit thesaur. Dico scdo q̃ qui/
libet debet facere sibi amicũ ãgelũ glorio
sũ Magnũ q̃d est q̃ possum? hr̃e amicũ
angelũ gloriosũ dz angel? amicus eo q̃
hz ꝓdicõnes fidelis amici & boni Amic?
fidelis firm? est in dilectione nõ statim ,p
nichilo recedit ab amico. Ido dicit scrip/
tura. Amicus si ꝑmãsit fixus erit tibi q̃si
coequalis & in domesticis tuis fiducialit̃
aget Eccl'. vj. Nota amic? si ꝑmanserit
fixus qz est amicus tempalis & ꝓmensal'
De quib̃ Eccl'. vj. Tales nõ permanent
in tẽpore tribulacõis vt patet in beato pe
tro q̃ antecꝫ esset perfect? cũ essz imensa
cũ xp̃o dicebat dñe ꝑatus sũ &c. Sz in
aduersitate negauit eũ. Ita est de multis
Ido dic̃ amic? scz ꝑmãserit &c. Istam
ꝓdicõnez hz angel? q̃ nõ deserit amicum
suũ a principio vite vsqꝫ ad finez. Nota
quõ q̃ mulier dz pere ds vocat angelũ
dicẽs sibi Ecce vides illã mulierẽ modo
dz pere ꝓmitto tibi,plẽ. Angelus repu
tat ꝑ ad magnã grãz & regrãt̃ deo & dẽs/
cẽdit & cicã creata venit ĩ man? angeli q̃
sũt custodia & diligẽtia cꝫ ĩ maib̃ obste
trid. vos nõ cogiteti hãc maxiam angeli
amicicã. Si rex vellet ꝓmittere oues su
as alicui militi vel comiti stati indigẽrent̃
nec facerẽt tũ ãgeli q̃z minor maior est
papa vel imꝑator libẽter veniũt & recipi
unt ĩ custodia oues dei. Ido dic̃ Hiero
nim? sup illo verbo Dico vob̃ q̃ angeli
dei in celis sp̃ videt̃ faciẽ pr̃is mei Mat.
xviij. Dic̃ ibi ieronim? Magna ẽ digni/
tas aiar̃ vt vna q̃cꝫ ab ortu. Itẽ nõ de/
serit ꝑ totã vitaz. qz tot sũt demones q̃
nõ ꝑmitterẽt hoiez facere aliq̃d bonũ nec
ꝑdicare imo q̃ dormim? suffocarẽt nos
nisi qz bon? angelus custodit nos. Nos
dormi? & ipe vigilat. Ecce q̃lis amicus
null? rex vl' papa ita bũ custodit̃ a suis cu
bicularijs Itẽ de eo dic̃ dõ. ecce nõ dor/
mitabit necꝫ dor. &c. Et si aliq̃ ascendit
in celũ nõ tũ ex ꝑ dimittit custodiã. ymo
si videt dyabolũ iuadentẽ amicũ suũ sibi
ꝓmissũ stati occurrit ad adiuuandũ. Itẽ
q̃ fãcis aliq̃d petm̃ licet dicat. O iste ri
bald? tũ nõ deserit te. qz stati dyabol? te
duceret ad infernũ. ꝑ tant? est amor an/
geli q̃ nõ dimittet te nec ꝑmittit q̃ dya/
bol? faciat ꝓtra te. Ido dõ. Angel' suis
mãdauit de te &c. In oib̃ vijs tuis. scz
ꝑ terrã mare de die & de nocte dormiẽdo
& vigilãdo. Item nec in finem deserit q̃
psona laborет in extremis veniũt demo/
nes & si psona sit ĩpenitens demones de/
ridẽt bonũ angelũ dicẽdo & q̃d vis tu ꝑ
qz iste nr̃ est qz fecit ꝑ & ꝑ &c. Et angel?

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

adhuc pōt dē⁹ sibi dare ꝓtricōm. ⁊ dēmo
nes q̄lis ꝓtritio hoīs q̄ tenuit talē vitam.
⁊c̄. Et angel⁹ eleuatis oculis in celū dt
dñe habeatis me excusatū ⁊ aīa sic ī peni
tens recipit a dēmonib⁹ ⁊ angel⁹ ascen
dit ī celū. Si vo sit aīa ꝓsone penitentis
tūc angel⁹ bon⁹ deiicet dēmones di. Ca
nes q̄d vult b.o dicit adhuc posset pec
care. Et angel⁹ nō peccabit. Mā de⁹ qui
conseruauit eū vsq̄ mō etiā cōseruabit eū
⁊c̄. Clos nō auditis istas disputacōnes.
qz ex peccatis habem⁹ aures obstructas.
Finaliter angel⁹ recipit aīaz ⁊ dēmones
fugiūt ⁊ angel⁹ portat aīaz secū in celuz
Factū est vt mozere⁹ mendic⁹ ⁊ porta
retur ab angelis in sinū abzalx Luce.xvj
Mōne vitē g̃ vob si angelus est bonus
amic⁹ ꝑmanens a ꝓncipio vite vsq̄ ad
finē de ꝑ auctozitas. Ecce ego mitto an
gelū q̄ precedat te scz in natiuitate ⁊ cu
stodiat te in via. Ecce scōm ⁊ introducat
te in locū q̄z p̄aui. Ecce tercū Exo.xxiij
Angelus dz fieri amic⁹ ex pte nr̄a ꝑ ora
tionē. Mā debē⁹ dr̄e sibi q̄libet die mane
⁊ sero vnam breuem oz̄onem scz angele
q̄ me⁹ es custos pietate supna. Me tibi
ꝑmissū tua defende gubna Dico tercō
q̄ q̄libet debet facere sibi amicū ibm xp̄m
totū piū bon⁹ amic⁹ est hō virtuos⁹ me
lioz est angelus gl'osus. Sz optim⁹ ihs
xp̄s pissimus ⁊ pietate plen⁹ Cū raōne
sue bonitatl. Cū rōne durabilitatis. Cū
ratione vtilitatis. Idō dic scipt̄a de eo.
Amic⁹ fidel'scz xp̄s medicamētū vite ⁊
īmozalitatl ⁊c̄. Eccli.vj. Mota medica
mētū vite qz nec xp̄s virtuos⁹ nec angel⁹
gl'os⁹ pōt dare medicinā remissionē pec
catoz nisi dō. Quis pōt pctā dimittere
nisi sol⁹ dō Mar.ij. Istā medicinam dat
xp̄s in ꝑ mūdo. In alio mūdo dat medi
cinā īmozalitatl ī gl'a et na iste amic⁹ lu
crat ꝑ tiozē cū sequit. Qui metuūt do
minū iueniūt illū. Qui timet dōm eius
habebit amicicā Eccli.vj. Dupl'r pōt
timēi dō. Ꝓ ēio fuit scz incowā do pniaz
tioze pene. Mā pnia incipit a tioze pene ⁊
ꝓcedit amozē gr̄e ⁊ gl'e. Exēplū de acu
⁊ filo ī suēte. Mā ac⁹ penetrat pūgēdo
⁊ filū ꝑūgit ⁊ colligit subsequēdo. Ita
ꝓtricō ē ac⁹ pētrās coz filū ꝑūgēs cum
dō ē ꝓpositū bñ viuēdi ⁊ sic xp̄s fit aīc⁹
nr̄. Qui diligit cozdis mūdicā s. ex ptri
cōne, ꝓpt̄ gr̄az labioꝝ s.ī ꝓfessiōe habebit
aīcū regē Ꝓzo.xxij.ecce q̄re dic.q̄ ti.⁊c̄.
Scdo dz fieri finalr̄ fuando sua p̄cepta
⁊ tlibo dt ipe. Clos amici mei estl si fece
ritl q̄ ego p̄cipio vob dt dñs Jobis.xv
Et sic tenebim⁹ ꝓsilū xp̄i ego vob dico
facite vob amicos Sermo q̄rt⁹

Qui se existimat
stare videat ne cadat.j.ad Cor.
x. In pseti volo p̄dicare vnā matiā ma
gni auisamenti vite nr̄e fm q̄ thema dat
mihi motiuū s.q̄t modis ⁊ q̄bo ꝑsone ca
dūt ī pctis. Idō volēs vos auisare vt ca
ueatl decreui de ista materia nūc p̄dicare
saluter̄ ꝑgo maria Pelūat thema. Scrip
tura scā q̄ ē os q̄ loquit nob dō declarat
nob altitudies vt excellētias q̄s hz ꝑsōa
deuota fuiēs dō di. Ecce itelliget fu⁹ me
us ⁊ exaltabit ⁊ eleuabit ⁊ sublimis erit
valde Ysa.lij. Ponūt in octā auēte.iij.
altitudies seu excellētie fui dei.ꝑ vt meli
us itelligatl. Sciēdū q̄ ī ꝑ mūdo ꝑsone
hūt altitudinez ⁊ excellentiaz aliq̄ istaꝝ
q̄tuoz rōne s. vel ꝑ sciaz vel ꝑ nobilitatē
generis vel ꝑ diuitias vl'ꝑ potētiā. Istl
q̄tuoz modis etiā hz altitudiez ⁊ excellē
tiā ꝑsōa deuota q̄ fuit deo. Ꝓ ēio ꝑsone
hūt altitudiez ꝑ sciaz qz q̄ ꝑsona ē sub
tilis. Isto mō ꝑsona deuota q̄ seruit deo
hz excellētiā qz licet nesciat legere tñ ex
bona vita q̄ꝑ tz hz magnā sciam. qz hz a
dō mgnā claritatē intellcūs. qz sp̄ mgr̄o
scit q̄d credēdū ⁊ spādū. Clibo dz vncti
onē accepistis ab eo maneat ī vob ⁊ non
ncē bētl vt aliq̄s doceat vos ꝑ sic vnctō

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

docet vos de oībꝫ.j.canoīca Johis.ca.ij
Per hoc ꝙ dic̄ vnctōm denotat clarita-
tem intellectus. Quia sicut marinarij.i.
naute qui in fundo maris volunt clare vi-
dere emittunt de ore globū de oleo ⁊ tūc
vident clare. Ita deuote ꝑsone recipiūt
vnctōez claritatis a deo. Si ergo ꝑsona
est alta per scīaz ⁊ serui dei ⁊c̄. Ecce qua
re dicit ecce intelliget seruus meꝰ ¶ Se
cundo sūt ꝑsone alte ⁊ excellentes ꝑ no-
bilitatez ⁊c̄. qꝛ sunt filij regis ⁊c̄. Ex hoc
maiorē altitudinez habet quelibet perso-
na d̄uota. qꝛ in omni g̃du ꝑentele xp̄s ꝑ
sone deuote iūgit̄ dempto vno est frater
per gr̄am ⁊ ꝯsanguineꝰ nepos ⁊ mater. ꝫ
nō pater qꝛ deus pater nulli ꝯmunicauit
vt sit pater xp̄i. de ista ꝑētela auctoritas
Quicūq; fecerit voluntatē patris mei q̄
in celis est. Ipse meus frater ⁊ soror est
mater ⁊ nō dicit pater Mathei.xij. Ido
dicit. Ecce seruus meus exaltabit̄ scz ꝑ
nobilitatē diuinalē ¶ Tercio eleuabit̄ ꝑ
diuitias. Ideo d̄r diuiti in altis habitat.
Sz diuitie huiꝰ mūdi nichil valent re-
spectu diuitiaꝝ sernoꝝ dei. qꝛ diuitie mū
di solum durāt hic ⁊ deꝑdi possunt ⁊ mo
lestant. Sz diuitie ꝟuoꝝ dei vt virtutes
⁊ merita ⁊ hic ⁊ in alia vita semper du-
rant ⁊ perpetue sūt gloria ⁊ diuitie in do
mo eius scz in ꝯscīa ⁊ iusticia eius manet
in seculum seculi. Jō dic̄. Ecce ꝟuꝰ meꝰ
eleuabit̄ s.ꝑ diuitias spūales ¶ Quarto
exaltant̄ ꝑ potentiā vt reges prelati ⁊ do
mini tēꝑales. Ista racōne persona deuo
ta exaltat̄ intm̄ ꝙ q̄si est omnipotens ra-
tione sue voluntatis deliberate. qꝛ nichil
vult nisi ꝙ deus vult ⁊ isto mō loqueba
tur apl's dicens. Oīa possū in eo qui me
confortat ad Phil'.iiij. Ideo dicit Ecce
ꝟuus meꝰ sublimis erit valde. Fiat ergo
rō si ꝑsona q̄ stat in bona vita est ita alta
⁊ excellēs vt ꝓbatum est valde debet se
auisare ne cadat ꝑ pctm̄ qꝛ q̄nto g̃dus ē
altior tanto casus est ꝑiculosior. ꝓpter ꝫ
dicit thema. Qui se existimat stare vide-
at ne cadat patet thema vt vos auisem in
venio in sacra scriptura ꝙ q̄tuor sūt occa
siones quibꝫ ꝑsone deuote cadūt in pctīs
Prīa est ꝑ dyabolicalē tēptacōez. scd̄a
ꝑ familiarē affectōez. tercia ꝑ delicōsam
ꝯuersacōez. q̄rta ꝑ negligentialē oꝑacōz
¶ Et nō sūt pl'es modi cadendi ⁊ qui de
istl vult se auisare ⁊ custodire semper sta
bit alte scz in gr̄a dei g̃ qui se existimat sta
re videat ne cadat Dico p̄mo ⁊c̄. scz ꝑ
dyabolicaz tēptacōm qꝛ licet temptatio
dyabolica nō possit cogere libēꝝ arbitriū
ad peccandū tñ illa tēptatio hz tantā in
petuositatē ꝙ nisi hō auiset se venit cum
impetu ⁊ ꝓicit ad terrā ⁊ isto mō scz im
petuoso diruit vnū magnū murū scz dd̄.
¶ Dicat̄ hystoria de dd̄ q̄ de palatio suo
vidit vxorē vrie lauātē se ⁊ statim temp
tatio demonis venit ad eū di. O quō est
pulchra mittas ꝓ ea ⁊ veniet. qꝛ vir suꝰ
nō est in ciuitate ⁊c̄. Dicat̄ quō peccauit
ij. Regū.xj. O q̄lis turris q̄ erat dauid
puer existens ⁊ custodiens gregē patris
interfecit leonē. ita erat fortis ⁊ tñ nō re-
stitit tēptacōi. Ratio qꝛ venit īpetuose.
Ido dixit ip̄e impulsus cesus sum vt ca
derē. Et dñs suscepit me ⁊ dat remedi-
um ne decetero hō cadat dicēs. Fortitu-
do mea ⁊ laus mea dñs ⁊ factus ē mihi
in salutē p̄s.cxvij. Sic̄ ille qui stat solus
⁊ nō se tz ad columpnā leui īpulsu cadet
Sz qui se tz fortiter ad colūpnā fortis-
tissimā scz dñi duobꝫ brachijs amplexā
do scz vigilia ⁊ orōne talis etiā ad mag-
nū īpulsū nō cadet. Ido qꝛ dñs fortitu-
do eiꝰ. Ecce quare dicit dominus fortitu
do mea. quasi dicat ego ex me nō sum for
tis. sed domine teneas vel sustentas me.
Istud consilium nō solum est dauid. sed
cristi Jhesu qui in nocte passionis dixit a
postolis. Vigilate ⁊ orate vt nō intretis
in tēptacōez Mat.xx. Sz qꝛ nō tenue-
rūt ꝯsiliū eiꝰ ido īpulsi tēptacōe ceciderūt

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

fugiendo ꝛc. Patet ergo quare aliq̄ ca-
dunt dyabolica tēptacōne. Ideo remedi-
um est vigilando ī orōne appodiare se.
Ideo dic̄ thema q̄ se existimat ꝛc. Dico
scdo ꝙ scdus modus q̄mō ꝑsona deuota
cadit, est familiaris affectio. Et iste mul
tos ꝛ mltas ꝓsternit. Qñ em̄ religiosus
vel clericꝰ seu heremita est deuotꝰ ꝛ bōe
vite stat alte in gr̄a. ꝛ qñ dyabolꝰ nō po
test ipsū diruere in pingendo ponit sibi in
via scandalū vt ibi īpingendo cadat. scan
dalū est familiaritas alicuiꝰ mlieris etiā
deuote ꝛ benigne bone intencōnis ꝫ pau
latim cadūt. Et sic̄ grauius cadit ille qui
currit qñ īpingit q̄ ille qui vadit spacio-
se sic g̃uior ꝛ ꝑiculosior est casus ꝑsone
deuote currentis ad ꝑadisū ꝑ magna ope
ra q̄ illiꝰ qui leuiter ambulat. Ideo aui-
so vos. O q̄t sancte ꝑsōe fuerūt in mun
do q̄ cū maximo furore spūs inceꝑunt vi
tā scām currētes vt cameli. ꝫ īpingendo
ceciderūt. O q̄t mulieres deuote q̄ qñ vi
dēt aliq̄z religiosū deuotū vel clericū cu-
piūt hr̄e suā familiaritatē etiā bona intē
cōne dicendo. O quō est iste gr̄osus hō
ego faciā amiciciā cū eo. Dicat̄ h̄ hysto-
ria q̄ cōtigit in ytalia de filia illiꝰ comitis
deuotissima q̄ clam dimisit pr̄em ꝛ in ha
bitu dissilato iuit romā ꝛc. Tūc fuit veri
ficata ꝓphetia illa Iere. Fortis īpegit in
fortē ꝛ ambo ꝑiter corruerūt Iere.xlvj
Quia fortis erat illa puella ꝛ fortis ille
scūs sacerdos. Ideo mulieres vos auisetl
ꝙ vos cū nullo q̄ntūcūq̄ deuoto recipia
tis familiaritatez nec intromittatis vos
de coquina ꝛc. Dicatis sibi pater orate ꝓ
me ꝛ orabo ꝓ vobis ego nō sum coq̄na-
ria ꝛc. Ideo dic̄ scriptura in via ruine nō
eas ꝛ nō offendas in lapides nec trades
te vie laboriose nec ponas aīe tue scāda-
lum Eccli.xxxij. Via ruine scz cadēdi est
familiaritas ibi offendit̄ in lapidibꝰ pctō
rū via est laboriosa ꝓpter tꝑis ꝛ aīe ꝑdi-
cōm g̃. Qui se existimat stare ꝛc. ¶ Ter

cius modꝰ cadēdi est ꝑ deliciosaz ꝯuersa-
cōm qñ scz tenent bonā vitā ꝫ d̄ delitijs
mūdi volūt scz q̄ntū pñt recipe sine pcō
Isti cadēt nō īpulsi nec offendēdo ꝫ ex lu
bricitate vie. qꝛ sic̄ ille q̄ vadit ꝑ viā lu-
tosā licet nō īpellat̄ nec īueniat scādaluz
cadet ex lubricitate ꝙ nō fieret si ꝑ viam
siccā recederet Ita qñ ꝑsona vult ire per
viam deliciaꝝ bñ comedere ꝛ sepe rigare
guttur dicēdo vere istud nō est pctm̄ exq̄
hō nō frāgit ieiunia ecclie. Item ꝯmedere
carnes ꝑtare camisiā tlis diu stare nō po
test ꝟm Bernar. Lub cauerūt vestigia no
stra ī itinere plateaꝝ nr̄aꝝ ꝛ appropinq̄-
uit finis nr̄ Trenoꝝ.iiij ¶ Nota dr̄as in
ter plateas ꝛ vicos platee sūt late ꝛ sig-
nāt ꝑsonas q̄ late vadūt in delitijs ꝛc. ꝑ
vicos strictos signant̄ ꝑsone que restrin
gūt se a delitijs ꝛc. ꝛ vadūt sine ꝑiculo
de luto. Sz de illis q̄ vadūt ꝑ plateas d̄
litiaꝝ dicentibꝰ hoc bñ pōt fieri. qꝛ nō est
pctm̄ dic̄ appinq̄uit finis nr̄ scz bone vite
De istl dd̄ ꝯcordās cū Iere. dt Ipi obli
gati sūt.i.īuoluti ꝛ ceciderūt ps.xix. Re-
mediū qd̄ habēꝰ h̄ ad h̄ dat apls di. Car
nis curā ne feceritl ī desiderijs ad Ro.xiij
Licet bñ in uccrijs qꝛ qñ ꝑsona deuota ī
firmat̄ q̄ alias nō ꝯsueuit comedere car-
nes nec dormire in lecto ꝫ ꝯsueuit porta-
re ciliciū. In infirmitate nō dz ista ꝟuare
qꝛ sic̄ asinꝰ oneratꝰ cadēs ī terrā non pōt
cōmode eleuari nisi onus deponat̄ q̄ ele-
uato iteꝝ reponit̄ sibi onꝰ. Sic ꝑsona de
pñia est vt asinꝰ sup̄ se portās onꝰ pñie
q̄ si cadat ꝑ īfirmitatē dz deponere onus
qꝛ als nō posset curari satl pñia ē hr̄e pa
ciētiā ī infirmitate. Pꝰ curacōz sūmatis
onus. Ecce quare dicit Carnis curam ne
feceritis in desiderijs. Nemo em̄ vnq̄m
carnem suam odio habuit sed nutrit ꝛ fo
uet eam necessarijs ad Eph.v. ¶ Quar
tus modus est ꝑ negligentialem operacō
nem. Deuotio em̄ spiritualis ꝛ oracōes
ꝛ opera penitentialia sunt fortitudines

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

sustinentes personaz in altitudine gr̃e dei
qꝛ si dimittant̃ ex tedio vel negligentia in
cipit ꝑsona refrigescere ⁊ ad casum dispo
nit̃. Verbi gratia de religioso vel clerico
deuoto qñ dicit ⁊ q̇d oportet me surgere
ad matutinas ita mane vel orare genibꝫ
flexis ⁊ sic de alijs ⁊ paulatim dimittit ta
lis in breui cadit quia deuotio q̃ est forti
tudo deficit ⁊ licet nõ sit ĩpulsus a demõe
nec inueniat scandalum in lubricitate vie
cadit tñ ex negligentia abierũt retrorsuz
scz dimittendo bonam vitã pñiam ⁊ ce
ciderunt in terrã Johis.xviij. Super hoc
habẽ⁹ ꝯsilium a xp̃o dicente. Allegorice
Accinge lumbos tuos ⁊ tolle baculum
meũ in manu tua ⁊ vade.iiij. Regũ.iiij.c
¶ Nota accinge lumbos tuos qꝛ sic̃ ille
qui vadit sine cinctura plice tangũt terrã
Ita negligentes vadũt ad terraz. Ideo
dicit accinge ⁊c̃. ⁊ tolle baculũ meum in
manu tua scz baculũ crucis. qꝛ sicut ille q̇
surgit de infirmitate ⁊ est debilis susten
tat̃ baculo ne cadat. Ita ꝑsone deuote si
aliq̃ciens attedient̃ vel sint negligẽtes ⁊
debiles baculum scz xp̃i crucem ⁊ passio
nem non solum ꝯculis ꝫ manibꝫ opando
Maius ꝯfortam̃ q̃ possumus habere in
bonis opibꝫ est memoria passionis cristi
Verbi gr̃a si habẽtis tediũ de ieiunio co
gitate ieiuniũ xp̃i ⁊ prandiũ qd̃ habuit in
cruce. Si de despectione habetis tediũ co
gitate q̇d dicebat̃ xp̃o vach q̇ destruis ⁊c̃
Si pulices vos inq̇etant cogitate puncti
ones xp̃i in capite in manibꝫ ⁊ pedibus.
Si de paupertate tediũ habetis cogitate
xp̃m nudũ in cruce. Ecce q̃re dicit accĩge
lumbos tuos ⁊c̃. Ergo q̇ se existimat sta
re videat ne cadat.

Sermo quintus de eadẽ dominica

Temptacio vos
nõ apprehendat nisi huãna.j.ad
Cor.x. Quia hoc verbũ hz difficultatẽ
in theologia. Cogitaui in isto ꝑmone vo
bis ip̃m declarare ꝓ ꝯsolacõne ⁊c̃. Salu
tet̃ virgo maria ⁊c̃. ⁊ resũmatur thema.
Doctrina est cõmuĩs in sancta theologia
q̃ si adam nõ peccasset. omnes fuissemus
in paradiso terrestri ⁊ sine labore tribula
cõne seu difficultate introissemus glori
am paradisi. Quia sine labore ⁊ difficul
tate fecissemus bonũ. Sed ex quo adam
peccauit ⁊ in pr̃e nos facti sumus omnes
fuimus exules in hoc mũdo. Et cũ mag
nis difficultatibꝫ laboribꝫ periculis habẽ
mus lucrari paradisum celestem. Recte
videt̃ mihi fore simile cuidaz ꝑabole de
quodam nobili viro habẽte plures filios
quibꝫ dicebat sitis boni. Ecce ista heredi
tas erit vestra. Semel autem isti filij fe
cerũt quoddã malũ magnũ ꝓpter qd̃ pa
ter expulit eos de domo sua. Et ipsi iue
runt per mundũ ⁊ passi sunt multa mala
ibant mendicando ⁊c̃. Tandem quidam
bon⁹ homo ex ꝯpassione interposuit se in
ter filios ⁊ patrem ⁊c̃. Et pater prece
pit eis cum tali cõditione q̃ nullo modo
possent habere hereditatem eius. prius ꝓ
missam nisi prius lucrarentur eam in ar
mis bellando ⁊ si essẽt victores daret eis
hereditatem aliter nõ ¶ Ita recte accidit
nobis ex ingratitudine q̃z fecerunt hoĩes
scz adaz ⁊ eua. Deus pater qui paraue
rat gloriam ⁊c̃. Exulauit homines ĩ hũc
mundum in quo mltas tribulacõnes pas
si sunt. Sed venit cristus ⁊ posuit se inter
deum patrem ⁊ homĩes. vnus mediator
dei ⁊ hominum Hõ cristus ihs qui dedit
redẽpcõnem semetip̃m ꝓ omnibus.j.ad
Thymotheũ.ij. Et finaliter recõsiliauit
nos deo patri. sed tali cõdicõne vt nõ ha
beamus gloriam vt prius habuissemus.
Sed cum laboribꝫ ⁊ periculis exercitan
do nos in armis ⁊ si etiam simus valen
tes ⁊ victores habebimus hereditatẽ alr̃
non. Ex ista veritate coactus fuit Pau
lus dicere. Per multas tribulacões oz
nos intrare in regnũ celoꝝ. Actuũ.xiiij.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Ex ista ratione Job illuminatus spũsãcto assilauit vitã vr̃az milicie di. Militia est vita hoĩs sup terrã ⁊ sicut dies mercenarij dies ei⁹. Job.vij. Racõ qꝛ si miles vel mercenari⁹ bñ laborãt merent̃ stipẽdiũ alr̃ nõ ꝫ punctõez. Idẽ de nob̃ notate hic in biblia nr̃a habet̃. Militia est vita hoĩs trãslatio antiq̃ ⁊ approbata habꝫ tẽptatio est vita hoĩs. Unde mirũ est de tanta diuersitate in translacõib̃ que tñ a spũ sancto fuerũt facte illuminãdo trãslatores. Ido apostolus.j.ad Coꝝ.xij. Inter gratias spũssancti ponit interp̃tacões quare ergo translatoꝛ posuit ibi. Militia est vita hoĩs cũ habet̃ temptatio est vita hoĩs. Rñ deo ꝙ spũssanctus hoc fecit ad significandũ ꝑ ista duo verba ꝙ ꝑ vnum nõ poterat dici. vita em̃ nr̃a d̃r militia respectu stipẽdij ⁊ d̃r temptacio respectu nostri posse. Jam scitis ꝙ milites ⁊ hoĩes armoꝝ sponte militãt ꝓ stipendio ⁊c̃. Ita nos ꝓ gl̃ia obtinenda. Ido dicit̃ Militia est vita hoĩs. Sed d̃r temptatio ꝓprie versuchunge seu ꝓbatio hoc ostẽdit posse nostꝝ. qꝛ in nostra militia habẽ⁹ tm̃ posse ꝙ nõ possem⁹ vinci nec capi coacte. qꝛ nullus põt capẽ vel cogere libꝝ arbitriũ ad pecãdum. Milites tñ multociens vĩcunt̃ ⁊ captiuant̃ ꝫ nos nõ. Ideo tẽptatio.i. versuchũge. qꝛ dyabol⁹ nõ potest cogere libꝝ arbitriũ. ꝫ vadit in circuitu ad tẽptandũ si posset capere ⁊c̃. De isto posse dic̃ apostol⁹. Fidelis aũt de⁹ q̃ nõ patietur vos tẽptari sup̃ illud ꝙ potestis sed faciet cũ tẽptacõe ꝓuentũ vt possitis sustinere.j.ad Coꝝ.x. Propter ꝫ dic̃ thema. Temptatio vos nõ apprehendat ⁊c̃. Adhuc restat difficultas q̃ est ista tẽptacio huãna. ꝓ h⁹ difficl̃tatis solucõne.

¶ Nota ꝙ tres temptaaõnes in sũma ĩuenio q̃s habem⁹ in ꝫ mundo a p̃ma ⁊ secũda est valde cauendũ. qꝛ cadere in illis includit peccatũ mortale de tercia nõ possum⁹ nos cauere. ¶ Prima est tẽptacõ diuinalis ¶ Scd̃a est tẽptacio dyabolicalis. ¶ Tercio est tẽptatio humanalis. Ideo dicit thema temptatio vos nõ ⁊c̃. scꝫ diuinalis nec dyabolicalis nisi humanalis. ¶ Dico p̃mo ꝙ p̃ma temptatio est diuinalis qñ deus tẽptat aliquem nõ tñ credatis ꝙ temptatio diuina sit inclinando ad peccatũ. qꝛ de⁹ nõ ẽ causa peccati nec incliat ad peccatũ. De hoc vide scm̃ tho.j.ij.q.lxxix.arti.j. Imo dicit scriptura Nemo cum tẽptat̃ dicat qm̃ a deo temptat̃. deus em̃ intemptatoꝛ maloꝝ est ipse aũt neminẽ temptat sp̃ ad peccãdũ Jaco j. Querit̃ g̃ que est tẽptatio diuina ⁊ ad q̃d dico ꝙ diuina temptatio est ad ꝓbacõm creature nõ dei qꝛ deus oĩa nouit sed ipsi⁹ creature. de ꝫ vide scm̃ tho.j.ꝑte.q.cxiiij.arti.ij. ⁊ si in temptacõne tẽptat⁹ teneat fortiter det gloriã deo. Si defecerit conet̃ ad ꝫ ꝙ peniteat ⁊ ꝙ ceteris sit in exemplũ. Ista tẽptatio fit a deo dupliciter Primo ꝑ ꝓsperitatem. Scd̃o per aduersitatẽ. Dico p̃mo ꝙ aliquociens de⁹ tẽptat de honore sanitatẽ ⁊ sic de alijs nõ inclinãdo ad peccatũ ꝫ vt tu scias ⁊ cognoscas te ⁊ alijs sit exẽplũ q̃si dicat de⁹. videam⁹ q̃d faciet iste. Ad intelligendũ ꝫ dicat̃ quõ dñi qñ nouiter recipiũt vnum ꝟuitorẽ ꝓbãt eũ dimittendo flor̃ scient̃ in aliq̃ loco vel aliq̃d simile. nõ ꝙ dñs velit ꝟuũ recipẽ flor̃ ꝫ vt ꝓbet eũ ⁊c̃. ⁊ sic abscõdit florenũ fur est ⁊ expellit ip̃m de domo sua. Si reuelat reputat̃ bon⁹ ⁊ fidelis. Idẽ de dña ꝓbante ancillã in pecunijs vel iocalib̃ seu escis vel vino si sit fid̃lis ⁊c̃. Isto modo de⁹ temptat nos. O q̃t latrones ⁊ fures sũt in domo dei deus tẽptat eos ⁊ ipsi nõ se auisant Verbi gr̃a qñ est magna fama de aliq̃ diuĩo sortilego seu incantatore ꝙ facit magnas curacõnes quas sanitates deus operat̃ temptet vos vt experiat̃ q̃d facietis qñ d̃r vobis vultis sanari de tali infirmitate vel inuenire rem perditam vadatis ad talem.

ꝛc̄. Et modo q̄d facietis qꝛ deus. Idem de fulguribꝫ ꝛc̄. Dicat̄ vobis faciatis sic dicat̄ talia nomina qꝛ ꝓbatum est ꝙ nō erit malum tempus ꝛc̄. temptacō est. O q̄t sunt latrones furando deo honorē diuinum ꝛ dyabolo offerūt eum. Dicatur etiam ꝯtra mulieres q̄ tot faciunt truffas contra istas tales. Ecce textus sacre scripture. Si surrexerit in medio tui ꝓphetes aut qui sompnū vidisse se dicat ꝛ predixerit signum atq̄ portentā ꝛ euenerit ꝙ locutus est ꝛ dixerit tibi eamus ꝛ sequam̄ deos alienos quos ignoras ꝛ seruiamus eis nō audies verba ꝓphete illius aut sopniatores qꝛ temptat vos deus vt palam fiat vtꝝ diligatis eum an nō in toto corde ꝛ in tota aīa vestra Deutrono.xiij. Dimittatis ergo talia ꝛ recurratis ad nomē Jhs Dicat̄ de virtute eius ꝛ mō dicēdi sup̄ infirmitatem vel plagā ¶ Scdo tēptat deꝰ ꝑ aduersitatem qñ ꝑsona vult facere aliquod bonum opus deus ꝓcurat aliq̄ aduersitatem vt ꝓbetur quid faciet semp̄ intelligendo vt dixi. qꝛ deus nichil ignorat. Pro intellectu huius dicatur ꝙ semel quidaꝫ miles habens inimicos recepit nouiter vnum scutiferꝝ in suo seruitio q̄ꝫ volens ꝓbare tractauit cum duobus amicis scutifero ignotis ꝙ in via inuaderent militem ꝛ scutiferꝝ. Cunq̄ illi duo inuasissent militē vt erat ordinatum clamantes interficiat̄. tunc scutifer deserens dñm suū fugit. Propter ꝙ dñs expulit eum de domo ꝛc̄. Isto modo deus temptat nos qñ aliq̄s religiosus clericus vel secularis recedit a mala vita q̄ꝫ tenebat ꝛ incipit bonā vitam seruando suam religionem faciendo penitentiā ꝛc̄ Talis se tūc sociat cum milite scꝫ cum xp̄o. Sꝫ dicit deus videamus probetur iste parat j. duos vel tres aduersarios vt ꝓbetur q̄ sūt dolor infirmitas statim qñ incipit seruire quis deo veniūt dolores in capite vel stomacho ꝛc̄. Non debemus fugere quia temptatio est ad ꝓbandum. Idem de infirmitatibꝫ. Item de linguis gentiū dicētiū. Ille est ypocrita vt habeat missas sci amatoris ꝛc̄. Mane in ꝓposito qꝛ temptacōnes sūt nō dicatis O miser ante erā quietꝰ ab istis nō possē sustinere ꝛc̄. Itē idez de temptacōne de fide catholica nō dicatur. O miser ego nō ꝯsueui hr̄e ista. ꝛc̄ Resistite fortiter quia tēptacōnes sunt. Ecce quō temptat deus ꝑ aduersitatem Ad hoc dicat̄ exēplū de abraham Gen̄. xxij. Temptauit deꝰ abraham ꝛc̄. Dicat̄ hystoria breuiter quō illa temptacō fuit abrahe in laudē dei ꝛ augmentum meriti Itez fuit in exemplū obedientie nobis ꝑ locū a maiori. Si abrahā in re tā magna ꝛ difficili fuit deo obediens quantomagl̄ nos quibꝫ non precepit interficere filios ꝛc̄. Sꝫ precepta ꝯnat̄ alia ꝛc̄. Ido dixit deus abrahe. Quia tu fecisti rem hanc ꝛ nō pepercisti filio tuo vnigenito ꝓpter me benedicā tibi ꝛ multiplicabo semen tuuꝫ ꝛ in semine tuo scꝫ xp̄o benedicēt̄ omnes gentes terre Genes̄. xxij. Ecce quō deus temptat nos ꝓsp̄itate ꝛ aduersitate. Jō nec ꝓpter ꝓsp̄itatem habendaꝫ nec ꝓpter aduersitatem fugendā faciamus ꝯtra deum. s̄ seruemus eius precepta. Fili accedens ad s̄uitutē dei sta in iusticia. i. pñia ꝛ timore. i. deuocōne ꝛ prepa amimā tuam ad temptacōez Eccl̄. ij. ¶ Dico scdo ꝙ tēptacō est dyabolica ista fit ex malitia sicut diuīa ex miscdia est qñ dyaboli cogitant gloriā q̄ꝫ ꝑdiderunt ꝛ vident ꝙ nos respectu eoꝝ sumus formice ꝛ ꝙ acquirere debemus illā gloriā dicunt maliciosi impediamus eos ꝛ tēptemus. Ecce malicia. Ideo dixit beatus petrus cuidaꝫ qui fecerat q̄dam magnum peccatum. Cur tēptauit sathanas cor tuū Actuū. v. Et īueni ꝙ dyabolus tenet tres modos tēptandi. scꝫ piscatoris. Aucipitis ꝛ truffatoris. piscator volens cape pisces. prio ꝓiat escam sine hamo nō ꝙ capiat pisces

sine hamo ꝫ ꝓbat si pisces ꝯmedēt Sꝫ hoc ideo facit vt post cū hamo possit capere ⁊ eos interficere. Ita facit dyabolus ꝑmo ꝓicit escas cogitacōes ⁊ ꝑticipacōes alicui⁹ mulieris vt p⁹ cū hamo pctī capiat te Auc̄tas. Nescit homo finē suū sed sicut pisces capiunt̄ hamo. sic capiunt̄ hoīes in tꝑe malo. Eccī. ix. ca. tꝑe malo. i. temptacōis. Et sicut pisces nō statim senciūt hamū sed qñ trahunt̄ ad littus Ita tu mō nō sentis hamū peccati sed qñ traheris ad littus scꝫ finē vite ⁊c̄. ¶ Scd̄s dyabol⁹ temptando tenet modū aucipitis. auceps ponit granū vt capit volucrē. qui cū capit granū capit̄. Ita dyabol⁹ capit volucres religiosos clericos ⁊c̄. Cū grano honoris ⁊ ꝑlacōis seu dignitatis. qñ audiunt talis epūs est mortuus. dyabol⁹ stati temptat dicēs O si tu posses hr̄e illuꝫ episcopatum ꝫ posses facere cū rege ⁊c̄. Idē de secularib⁹ de aliq̄ officio dādo a rege dicit tēptacō. O si tu mō posses hr̄ē qꝛ rex ꝓmisit alteri. Ego diffamabo eum ꝙ nō est fidelis regi ⁊c̄ Ido eccs. ix. Sicut aues ꝯp̄hendunt̄ laq̄o sic capiunt̄ homīes cū eis exēplo suꝑuenerit ¶ Item dyabolus tertō mō tēptando tenet modū truffatoꝝ dicat̄ de ferrarijs ꝓicientib⁹ ferraturā ignitā in vico vt decipiāt simplices. vt rideāt. Idē de argētarijs ꝓiciendo florenos ⁊c̄. Ita recte facit demon qñ dicit̄ vobis talis ꝑsona vel coītas indiget. c. vel. M. florenis ad mutuādū. Ideo si vultis vos mutuare respondebit̄ vobis loco ⁊ noīe census dabūtqꝫ ꝓ. c. mutuatis q̄nqꝫ mō dyabol⁹ ꝓicit ferrū calidū vel florenū vt ꝯburat aīam vr̄ām ꝑ auariciā. qꝛ ex mutuo recipe aliq̄d vsura est ⁊ damnacio. nisi sit vera emptio ⁊ vendicio ⁊ ꝑcium iustuꝫ alias vsura est. Dicatur hoc exemplum beati anthonij qui inuenit pomuꝫ auri in deserto ex dyaboli temptacōe preparatum ⁊c̄. Propter ꝫ dicimus in vltima pēticōne de pater ur̄ Et ne nos inducas in temptacōem. i. ne ꝑmittas nos induci in temptacōem Sed libera nos a malo. Ergo temptacio vos nō apprehendat ¶ Tercia temptacō est humana que de se solū vadit ad veniale peccatum. Tēptacio humana dicit̄ que est solum infra limites sensualitatis sine assensu rōnis. verbi gracia. Tu vides inimicum tuum subito sanguis tuus mouet̄ ad vindictā ista est tēptacio humana. qꝛ naturaliter mouet̄ ad vindictā. quia etiam formica quātum potest si iniuriat̄ vindicat se. sꝫ auisetis vos ne racio cōsenciat. qꝛ tunc iam nō esset veniale sed mortale. Item qñ tu vides pulchraꝫ mulierem subito sanguis mouet̄ ⁊c̄. temptacio est humana. Sed si dicas videam⁹ si potero peccare cū ea ⁊c̄. mortale est. Idē de motu auaricie quādo est infra limites sēsualitatis veniale est. Idē de ieiunijs ecclesie qñ homo videt demane vinum ⁊ homo temptat̄ bibere demane. temptacio est humana exquo soluꝫ ē infra limites sensualitatis. quia intellectus nō consentit. veniale est. Et quia talis temptacio nō venit a dei misericordia. nec a dyaboli malicia sed a ꝯcupiscencia Auc̄tas. ia cob̄. ꝑmo. Unusquisqꝫ vero temptatur a sua ꝯcupiscencia abstractus scꝫ a bona cogitacōne ⁊ illectus scꝫ ad malū. Dei de ꝯcupiscencia cum cōceꝑit peccatum. supple veniale. peccatum vero cuꝫ ꝯsummatum fuerit supple ꝑ cōsensum rōnis generat mortē. i. peccatuꝫ mortale Nota illectus. i. inclinatus seu attractus. qꝛ qñ homo videt pñciam obiecti. scꝫ occasiōem. peccandi. Homo postposita bona cogitacōe in qua se debet occupare. cogitat circa peccatum īfra se dicendo. O tu posses hoc sic vel sic facere ⁊c̄. Ecce quare dicit temptatio vos nō apprehendat nisi humana qꝛ ex ista nō ꝑditur gracia.

¶ Dm̄ica. ix. sermo sextus.

Cum defeceritis recipiant vos in eterna tabernacula. Luc.xvj. ¶ Pro declaratõe thē. sciendũ est. ꝙ ꝑm renelatõez factã beato Paulo quãdo fuit raptus ⁊c̃. ij. Cor. iij. quã reuelationẽ reuelauit beato Dionisio suo discipulo. et ipẽ Dionisius nob̃ reuelauit in libro de celesti iherarchia. ꝙ in celo sunt nouẽ ordines angelorꝝ. ⁊ q̃libet ordo est maior toto mundo. ⁊ ẽ ibi tanta pulchritudo tanta ⁊c̃. quia si possibile esset soluz hr̃e caput infra celum. ⁊ videre solum materialia. nunq̃ vellz eẽ alibi. nec comedere nec bibere q̃d si videret spũalia. Vñ Ysa. vj. tunc videbis et afflues et mirabit̃ ⁊ dilatabit̃ cor tuũ.

¶ Primus ordo est angelorꝝ.
¶ Scd̃s archangelorꝝ.
¶ Tercius principatuũ.
¶ Quartus potestatum
¶ Quintus virtutum.
¶ Sextus est dominationũ
¶ Septimus tronorum
¶ Octauus cerubinorꝝ.
¶ Nonus seraphinorꝝ.

In primo principalis angelus ⁊ prim⁹ est Raphael. de quo Thob. iiij. et ẽ ibi magna excellentia. Scd̃s ordo est altior ⁊ pulchrior ⁊c̃. et huius est prim⁹ Gabriel. De quo ẽcclia. que gabrielis archangeli dictis credidisti. Tercius ẽ p̃ncipatuũ altior ⁊ pulcrior precedentib̃. Cristius primus ẽ Michael. Daniel. x. Ecce Michael vnus de p̃ncipib̃. p̃m⁹ Quartus est potestatuũ altior et ꝓpinquior et sic ascendendo vsq̃ ad ordinem seraphinorꝝ ⁊ q̃to ꝓpinquiores sunt d̃o tanto excellentiores sunt. sed noticiã eorum in indiuiduo horum ordinũ nõ habemus. quia noticiã eorꝝ noluit deus in sacra scriptura reuelare. ꝓpter tantã dignitatẽ altitudinẽ ⁊ ꝓpinquitatẽ ad deum. iste est ordo paradisi ⁊ in sacra scriptura aliqñ vocant̃ domus ⁊ sicut em̃ in palacio magno. sunt mlte domus vna pulcrior alia. sic est in castro celi. Vñ in domo patris mei. multe mansiones sunt. Joh. xiiij. Itẽ alibi vocant̃ platee. quia sicut platee habent magnũ spaciũ. sic ille mansiões sunt maxĩe. quia minima stella que est in firmamento est maior tota terra septempliciter. vt dicunt astrologi. multo ergo maiores sunt platee paradisi vñ platee ciuitatl̃ scz paradisi. aurũ mundũ tanq̃ vitrum perlucidũ. Apoc. xxj. Item aliqñ vocant̃ tabernacula nobilium existentiũ in armis que sunt pulcra ⁊c̃. sic etiam ad hoc ꝓpositum loquit̃ thema. Cum defeceritis in via ⁊c̃. defeceritis de hac via ⁊c̃. patet thema. modo aũt existimo ꝙ multi ibi sunt recepti. s̃ ꝑm drãm quã ponit Aug̃. i libro de cura mortuorꝝ agẽda. ibi dicit ꝙ sunt aliq̃ ꝑuersi ⁊ mali. aliq̃ boni ñ ꝑfcti. aliq̃ boni ⁊ ꝑfecti Et d̃ istl̃ vltis loq̃t̃ thē. Cũ defeceritis. Primi ergo sunt mali ⁊ peruersi qui ducunt malaz vitam. scz viuũt ꝑm carnis inclinationes existẽtes sup̃bi auari. inuidi ⁊c̃. moriunt̃ inpenitẽtes tales cũ maximo impetu ad infernum descendũt sicut fulgur de celo cadit. Unde Apoc. xviij. sustulit vnus angelus fortis lapidem quasi molarẽ magnũ et misit in mare dicẽs. Hoc impetu mittet̃ babilon ciuitas illa magna et vltra nõ inuenie t̃. Interp̃tat̃ autẽ babilon ꝯfusio ebraice. et significat peccatores nullum ordinẽ seruantes et religiosos nec regulã nec cerimonias seruãtes sed malũ exemplũ prebentes. ¶ Nota de quolibet statu nõ tenẽtibus ordinẽ suũ babilon .i. ꝯfusio. quia cõfusio est cõtraria ordini isti mittũtur in mari inferni ⁊c̃. De istis Job. xxj. Ducũt in bonis dies suos et in puncto ad inferna descendũt. ¶ Nota in bonis. diuites in excessib̃ cibi pot⁹ et vestiũ et sic de alijs. Vñ mortuus ẽ diues et sepult⁹ est in inferno. Luc. xvj. ¶ Et notandum ꝙ sicut in pomo sunt

domicilia vbi sunt grana. sic in q̃tuor ꝑti
bus terre sunt q̃tuor camere.
¶ Pria est infern⁹ puersoꝝ.
¶ Secũda est lymbꝰ pueroꝝ.
¶ Tercia est locus purgãdorum.
¶ Quartus ẽ lymbꝰ patrũ.
Et ille dicit̃ sinus abrahe in q̃ mõ null⁹
intrat. ¶ Nota de lymbo pueroꝝ quõ ẽ
locus ꝓ pueris cũ originali decedẽtibꝰ.
et in inferno sepeliũtur illi ꝑuersi. Sꝫ di
cit̃ in simbolo descendit ad inferna. qꝛ si
cut in celo sunt nouẽ ordines angelorũ
vt dcm̃ est. sic in inferno sũt nouẽ carce
res. Nã in prĩcipio mũdi qñ deus crea
uit celũ ⁊ terrã. in celo sil̃ creauit nouẽ or
dines angeloꝝ. De hoc vide scm̃ Tho.
pri. ꝑte. q. lxi. arti. iij. ⁊. iiij. Nota de supe
riori ordĩe erat lucip. De hoc vide scm̃
Tho. pri. ꝑ. q. lxiij. articu. vij. qui videns
om̃es creaturas inferiores se suꝑbiuit.
volẽs equiꝑari deo. O dicit ⁊ dixit de⁹
Nõ habitabit in medio dom⁹ mee q̃ fa
cit suꝑbiã. qui loquit̃ iniquo. Et dicit̃ in
p̃smo. Tũc factũ est preliũ magnuꝫ ĩ ce
lo. ⁊ ceciderũt sicut fulgur. Vñ videbã
sathanã tanq̃ꝫ fulgur de celo cadentem.
Luc̃. x. Et qui erat altior añ casuꝫ in ce
lo. fact⁹ est inferior post ip̃m ĩ inferno.
Exemplũ de lãcea in cui⁹ cacumĩe essꝫ
vna grossa plũbata. ⁊ cõsequent̃ alie oc
to in eadeꝫ descendẽdo semꝑ leuiores.
grossior ĩ descensu ect̃ prior. sic ĩ casu an
geloꝝ. ¶ Nota qꝛ q̃ꝫto gradus altior.
tanto casus g̃uior. Et ꝑm ꝙ descenderẽt
et reliquerũt nouẽ ordines angeloꝝ in
celo. Ita ꝯstituerũt nouẽ carceres in in
ferno. De quibꝰ loquit̃ Job. Ducũt in
bonis dies suos. ⁊ in pũcto ad inferna
descendũt. scꝫ ad carceres inferni ꝑm eo
rũ demerita. Vñ quomõ cecidisti lucip
q̃ mane ⁊c̃. vsq̃ꝫ ꝓspiciẽt Isa. ix. ¶ No
ta qui te viderũt scꝫ ꝑ pctm̃. ad te incli
nabũtur scꝫ ⁊ ad tuos. Vultis scire qui
sunt in prĩo carcere. qui ẽ deputat⁹ pro
hijs qui fuerũt de ordine angeloꝝ hoĩes
voluptuosi viuẽtes ꝑm desideria carnis
sine penitẽcia. Luc̃. xiiij. Nisi pniaꝫ egeri
tis om̃es simil̃ peribitl. ¶ In secũdo car
cere descendũt indeuoti puta religiosi ⁊c̃
De q̃bus dicit̃. Popul⁹ hic labijs me
honorat. cor autẽ eoꝝ lõge est a me ⁊c̃.
Isa. xxix. ⁊ Math. vij. ¶ In tercõ car
cere semꝑ descendẽdo qui ẽ deputatus
ꝓ hijs qui fuerũt de ordine prĩcipatuũ.
sunt incõpatientes ⁊ inmisericordes.
¶ In quarto in q̃ sunt qui fuerũt de ordĩe
potestatuũ sũt impaciẽtes. ¶ In q̃nto in
quo sũt qui fuerũt de ordine ꝟtutuꝫ sũt
discordes. inuidi. qui nunq̃ꝫ hñt paceꝫ.
nec in cõsciencia. nec cũ ꝓximo. ⁊ illi qui
nolũt parcere ⁊c̃. ꝫ vindictã querũt.
¶ In sexto in quo sunt q̃ fuerũt de ordine
dominãtiuꝫ sũt tyrãni magnates qui ob
tinẽt dñationes tirãnice sine iure. ⁊ post
nõ faciũt iusticiã. ꝫ cõsumũt pauperũ bo
na ⁊ deuorãt pauꝑes. ¶ In septĩo ĩ quo
sũt q̃ fuerũt de ordine thronoꝝ descen
dũt p̃lati ⁊ p̃sidentes qui vsurpãt bene
ficia eccĩastica possidẽtes ea ꝑ symoniaꝫ
sine pura canonica electõe. vel ꝓuisione
et ꝓuidencia pape. qꝛ nõ intrãt ꝑ ostiuꝫ
Job. x. vendũt sacramẽta. nõ curãt de a
nimabꝰ ꝫ tm̃ de denarijs. ¶ In octauo
carcere in q̃ sunt q̃ fuerũt de ordine che
rubĩoꝝ descendũt dubitãtes in fide vo
lentes arguẽdo ꝓbare articulos. vñ ca
dũt in varios errores ⁊ falsas opinioẽs
et tales sunt fatui velut q̃ vellet cũ igne
cãdele ꝓbare florenos an sint de puro
auro q̃s dꝫ reponere ĩ bursa tq̃ꝫ ꝓbatos
Sic de articul̃ fidei ꝓbatis in tot fornel
lis doctoꝝ ⁊c̃. Jõ tenere eos debem⁹ ĩ
bursa ꝯscĩe tanq̃ꝫ veros. In vltĩo carce
re ĩ inferno ꝟ sunt q̃ fuerẽt de sup̃mo or
dine scꝫ seraphinoꝝ descendũt blasphe
mi. taxillatores ⁊c̃. q̃s lucip terret. Re
mediũ si q̃s quenq̃ꝫ p̃dictoꝝ carceꝝ in
currissꝫ demeritorie. p̃t ꝑ t̃a opa euade

scz p cordis ꝯtricōez. oris ꝯfessionē. et
opis satisfactōez. Ecce vā pnia q̄ duc̄
ad celū. Pniaz agite ꝛc̄ Math. iiij. scz
vt cū defecerit ꝛc̄. ¶ Scda ꝯdicō mor
tuoꝝ est ꝙ mortuoꝝ q̄daz boni sunt ꝛ
nō ꝑfecti. qꝛ multa pctā fecerūt ꝛ penitu
erūt. tñ nō ꝯdigne fecerūt vt maria mag
dalena q̄ ꝯdigne ꝛ plene satisfecit. tñ est
regula theologie ꝙ ꝯtricō q̄tuncūq̄ ꝑ
ua sit sufficit ad deletōez culpe. ꝛ tales
suscipiūt pniaz a ꝯfessore. quā dz dare
ꝑuaz vt possint facere alr esset ꝑiculuz.
qꝛ si daret grādis pnia forte nō facerēt
eā. Et isti nō sunt mali ꝑuersi ꝫ boni me
diocriter. ꝛ tales vadūt nō ad infernuz
ꝫ ad purgatoriū ꝟ cū fuerīt purgati va
dūt ad paradisuz. ꝛ de ꝫ sūt securi ꝛ q̄s
portat aīaz dicūt aliq̄ ꝙ dyabolus. non
est verꝝ ꝫ angelus. ꝛ dat exēpluz sanctꝰ
Tho. in q̄rto sniaꝝ de duobꝫ bellātibꝫ fi
nito bello victor ducit victū ꝛ nō ecōuer
so. scda pe. ij. A q̄ quis supatus est huiꝰ
seruꝰ ē. Mō iste mūdus nō est nisi vnꝰ
cāpus in q̄ militamꝰ ꝯ dyaboluz. mūdū
et carnez. Vñ milicia est vita hoīs sup
terrā. Job. vij. Jō qñ belluz est finitū ꝛ
homo hz victoriaz penitēdo qñ aīa exit
a corpore tūc dyabolus victus fugit. et
angelus bonꝰ capit eā. ꝛ pñtat eā xp̄o
qui eū interrogat licz sciat. dñs interro
gat iustū ꝛ impium inq̄t p̄smista. Tūc
xp̄us mittit eā ad purgatoriū ꝓ ꝯdigna
pnia. Justus dñs ꝛ iusticias dilexit eq̄
tatē ꝛc̄. ꝛ portat̄ ab angelo nō a dyabo
lo qꝛ victus ē dyabolus. ꝛ angelus bo
nus custodit eā. ꝛ ꝯsolat̄ dicēdo ei ꝙ ha
beat paciaz ꝛ ꝙ suffragio amicoꝝ libera
bit̄ ꝛc̄. Vñ angel' suis mādauit de te vt
custodiāt te ꝛc̄. In manibꝫ portabūt te
p̄s. xc. ꝛ sic ꝯsolādo portat eaz dicēdo.
Q scā aīa habeas paciaz ꝛ ego veniā ꝛ
portabo te ad paradisuz. ꝛ ibi hoc est in
purgatorio purificat̄ sicut auꝝ ꝛ argen
tū. hoīes vero receptibiles in camīo hu
miliacōis. Eccī. ij. In igne scz purgato
rij aurū scz caritatiui. qꝛ auꝝ est p̄ciosiꝰ
metallo. sic inter ꝟtutes ē maior caritas
pria ad Coꝝ. xiij. ꝛ argētuz scz fideles
in nullo articulo dubitātes. ꝛ sic aurifa
ber nō intromittit ferrū nec plunbū ī sua
fornace nec in purgatorio intrabit ferrū
dure obstinacōis. nec plunbū hoīm im
penitētiuz. ꝫ aurū caritatis ꝛ argētuz fi
delitatis. ¶ Nota receptibiles actiue et
passiue scz apti nati ad recipiendū glaz
actiue. vel purgatōez passiue. qꝛ impeni
tētes nō sunt apti nati recipere. nec pur
gatōez nec gloriā. ꝛ ꝯpleta pnia euolāt
ad gloriā ꝑ grāz quā fecit eis deus. vñ
gracia dei vita eterna. Ro. vi. ibi est grā
ablatī casus. i. ꝑ grām gratū facientem.
qꝛ ex illa grā quaz dedit ꝛ facit deus eis
in purgatorio grati efficiūtur. ꝛ per ꝯñs
vadūt ad gloriā. Vñ ꝓuerb. xi. Muli
eris grōsa. i. aīa grata facta inueniet glo
riā. Itē receptibilis. i. apti nati recipere
suffragia eccīe parētuz vel amicoꝝ. aīe
vero dānatoꝝ non sunt capaces. Exem
plū de menbro absciso. qꝛ licet homo co
medat vel bibat illud menbrū nō recipit
ꝯmodū. sic tota xp̄ianitas nō est nisi vnū
corpus. ꝛ habet plura menbra corpis.
quodlibet habet suū officiū distinctū vt
caput nō facit nisi comedere ꝛ bibere. re
git tñ alia mēbra. Sic ī xp̄ianitate caput
sunt dnī tpales qui dñt regere. oculi sūt
p̄lati eccīe. Sicut in vno corpe multa
sunt menbra non tñ eundez actuz hñt.
Ita multi vnū corpus sumꝰ in xp̄o. ad
Ro. xij. Illi q̄ sunt ī inferno sunt mēbra
xp̄i. ꝫ que abscisa sunt nō recipiūt cōmo
dū ab illis mēbris ꝯiūctis. Exēpluz de
illo q̄ tibiā hz fractā ꝛ abscisaz si come
dat vel bibat nihil ꝓdest tibie. sic de dā
natis abscisis. Vñ mortuo hoīe impio nl'
la erit vltra spes. ꝓuerb. xi. Impio q̄ nō
hz pietatē de se penitēdo ꝛc̄. ꝯ illos qui
dicūt ꝙ bona eis ꝓsunt minuēdo eoruz

pena hoc nō potest esse vera. qz tñ diminui posset ꝑ nulla pena haberet. ⁊ sic salvarent. qd est falsuz. Unde ecclia cātat. in inferno nulla est redemptō. qd ḡ oramus ꝑ dānatis nesciētes. Ecce quid dicit xpus. Si ibi fuerit filius pacis requiescet sup eū pax vestra. si autē ad vos reverterē. Luc. x. Jō qui vultis dicere missas nolite eas emere cū precō. qz essetis vt iudas q̄. xxi. denariis vēdidit xpm dicēs Quid vultis mihi dare ⁊ ego vob̄ euz tradā. Et debetis eligere bonū sacerdotē. qz vt dicit Greg⁹. Cū is q̄ displicet ad intercedendū mittit irati animi ad deteriora puocat. Sca ḡ ⁊ salubris ē cogitatō ꝑ defunctis exorare. vt a peccatis solvātur. ij. Machab. xij. Ꝑ de illo āt q̄ recipit elemosinā ⁊ si bonus vel malus est. nescit homo dz presumere ꝑ sit bonus ⁊c. Tertiō alicq̄ deficiūt ex hac vita boni ⁊ ꝑfecti ⁊ isti sūt qui licet multa peccata cōmiserūt. tñ habuerūt tantā cōtritiōez ꝑ est sufficiēs ad remissionē pene ⁊ culpe. ⁊ fecerūt pniaz nō soluz illā cōfessoris. ꝑ ecia nocte surgebāt. orabāt vigilabāt. audiebāt missaz sermones ⁊c. Ita ꝑ bona q̄ fecerūt sūt maiora q̄z mala. Tales ei stantz euolāt cū societate magna angelorz. Dic practice ꝑ qñ corpus moriē angelus est pñs ⁊ tunc ī momēto ascendit celū ⁊ xpo ⁊ virgini Maria annūciat gaudiū. quod hñt de tali q̄ bene vixit. xpus tñ ⁊ virgo beatissima bene sciūt. ꝑ xps tñ vult interrogare. ⁊ tūc angelus dñe ecce anima talis est in pūcto mortis. bene vixit. fecit pniaz ⁊c. qualis laus laudari aī deuz ꝑ os angeli. auctoritas. Si fuerit ꝑ eo loquēs vn⁹ de milib̄ vt annūciet hois equitatē. miserebitur e⁹ ⁊ dicet. libera eū ne descendat in corrupcōez. Job. xxiij. Et mittit deus angelū suuz nō vnū ꝑ multos vt fugāt demones pñtes. Tūc aia exit tota lucida pulchrrima. ꝑ vrecūda siue morige-

rata. sicut sponsa q̄ esset simplicis status immo si esset sponsa regis pulchrrima. et bene ornata. tñ ꝑpter aspectū ducū ⁊ principū est vrecūda ⁊ ꝓposita. Sic de aia qñ relinq̄t turpez habitū corpis et induit habitū glorie ⁊ portat ab angel'. Unde Luc. xvi. Factū est vt moreret mēdicus ⁊ portaret ab angelis in sinu abrahe. ¶ Nota nō ab angelo ꝑ ab angelis ⁊ qñ intrat paradisuz ⁊ trāsit prio ꝑ primū ordinez scz angelorz. ⁊ si vixerit in pnia gaudēt angeli ⁊ ꝓgratulātur ei. qz in eorz ordine cū eis debet stare. Unde dico vobis. gaudiuz est angel' dei sup vno peccatore pniam agēte. Luce. xv. Et sicum pnia habuit magnā deuocōez ascēdit ad scōm ordinē angelorz ⁊ congratulātur ei. qz debet ibi manere cū eis. ecia si fuerit liberaliter misericors erga pauperes. Ascendit ad terciū ordinez scz principatuuz ⁊ sic de alijs ordinibus.

¶ Dnica. x. post trinitatis. Sermo primus.

Erat cotidie docēs in tēplo. Verbū ꝑ habetur textualiter Luc. xix. ca. et officiatur ī euāgelio hodierno. Sermo pñs erit de sancto euāgelio hodierne. Cū adiutorio diuino habebim⁹ multas bonas doctrinas ad correctōez pcōtrū. ⁊ informacōez virtutū ⁊ ꝓsolacōnez aiarz. Ez qz nulla doctrina hz virtutez in saluacōem sine grā dei. Jō prio salutet virgo Maria ⁊c. In isto sermone cogitam tenere modū edificatorz q̄ prio ponūt fundamētuz firmū ⁊ forte. deinde edificāt cameras ad habitanduz. Ita volo facere. Prio ponā fundamētū forte firmius celo ⁊ terra. qd est verbuz euāgelij de q̄ apls. Celū ⁊ terra trāsibunt. verba āt mea nō trāsibūt. Lu. xxi. Posito isto fūdamento edificabo cameras spīalium doctrinarz ꝑ aiarum habitacōe. ¶ Nota